

ખાતો કે અખાર

KHAZANE KE AMBAAR (GUJARATI)

દરિયા મેં ઘોડે દીડા દિયે 1 માલે કસીર મેં કહીં ખુકવા તદબીર તો નહીં ? 8 ગુનાહોં કો અચ્છા સમઝના કુક હૈ 10 આકાત સે નજાત કા ઝરીઆ 22 વીડિયો સેન્ટર ખત્મ કર દિયા 28 માલ જમ્અ કરને ન કરને કી સૂરતેં 29 અંગૂઠી કે 17 મ-દની ફૂલ. 36

भेजे तरीइत,अभीरे अहते सुन्जत,जानिये दा'पते हरवामी,हजरत अववामा भोवाना अजू जिवाव मुह्यस्मर्ह र्रास्टार सत्तार झहिरी र-अवी

اَلْحَمُدُولِيُّهِ رَبِّ الْعُلَمِيْنَ وَالصَّلُوةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّابَعُدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطِي التَّجِيْمِ فِسْجِ اللَّهِ الرَّحُلُمِ التَّحِيْمِ لِمُسَالِكَ عَلَاهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી المِنْفَا الْمُؤْنَا وَمَنْفَا اللَّهُ ا

ٱللهُ مَّالْفُتَحُ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَلَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَاللَّهِ لَلْ لِ وَالْإِكْرَام

તરજમા : એ અલ્લાહ اُخُوُجُلُ હમ પર ઇલ્મો હિકમત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નિછાવર ફરમા ! એ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (المُستَعَلَّوْنَ ڄاڝ٠٤ درالفَكُر يبروتُ)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના વ બકીઅ વ મગ્ફિરત

ખઝાને કે અન્નાર

યેહ બયાન (ખઝાતે કે અન્બાર)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી** ૨-ઝવી ઝિયાઈ અહ્યાસાઈક એક ને **ઉર્દ્** ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજિલસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી) ને ઇસ બયાન કો **ગુજરાતી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાએઅ કરવાયા હૈ.ઇસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજિલસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઈ-મેઈલ યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઇયે.

રાબિતા: મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જીદ કે સામને, તીન દરવાઝા, અહમદ આબાદ-1,ગુજરાત, ઇન્ડિયા

MO. 9374031409

E-mail: translationmaktabhind@dawateislami.net

اَلْحَمُدُ بِلَّهِ رَبِّ الْعُلَمِيْنَ وَالصَّلَوْةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّابَعُدُ فَاعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطِنِ التَّجِيْمِ لِمِسْعِ اللهِ الرَّحُمْنِ التَّحِبُعِ لِمُنْ الله 1 عند الله المَّذِي عَلَى اللهِ اللهُ اللهُ

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ બયાન (૩૭ સફહાત) મુકમ્મલ પઢ લીજિયે. ﴿وَالْمُعَالِمُ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ | | આપ કો ફિક્રે આખિરત કી દૌલત ઔર દુન્યા સે બે ૨૦બતી કી ને'મત મુયસ્સર આએગી.

100 હાજતેં પૂરી હોંગી

સુલ્તાને દો² જહાન, મદીને કે સુલ્તાન, રહમતે આ-લિમયાન, સરવરે ઝીશાન مُثَّ الله تعالَّ عليه والمِدِسِّة કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : "જો મુઝ પર જુમુઆ કે દિન ઔર રાત 100 મર્તબા દુરૂદ શરીફ પઢે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી 100 હાજતેં પૂરી ફરમાએગા, 70 આખિરત કી ઔર 30 દુન્યા કી ઔર અલ્લાહ તઆલા એક ફિરિશ્તા મુકર્રર ફરમા દેગા જો ઉસ દુરૂદે પાક કો મેરી કબ્ર મેં યૂં પહોંચાએગા જૈસે તુમ્હેં તહાઇફ પેશ કિયે જાતે હૈં, બિલા શુબા મેરા ઇલ્મ મેરે વિસાલ કે બા'દ વૈસા હી હોગા જૈસા મેરી હયાત મેં હૈ."

(جَمْعُ الْجَوامِعِ لِلسُّيُوطى ج٧ ص١٩٩ حديث ٢٢٣٥٠)

صَلُّواعَكَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محمَّد

દરિયા મેં ધોડે દોડા દિયે

અમીરુલ મુઅમિનીન, ગૈઝુલ મુનાફિકીન, ઇમામુલ

1 : યેહ બયાન અમીરે અહલે સુન્નત પ્રાંખ નંગ ને તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઇસ્લામી કે આલમી મ-દની મર્કઝ ફૈઝાને મદીના કે અન્દર સુન્નતોં ભરે ઇજતિમાઅ (શબે બરાઅત સિ. 1431 હિ./27-7-10) મેં ફરમાયા. તરમીમ વ ઇઝાફે કે સાથ તહરીરન હાઝિરે ખિદમત હૈ. અજલિશે અક-લ-બહુલ અદીના

આદિલીન, મુતમ્મિમુલ અર-બઈન, ખલી-ફતુલ મુસ્લિમીન હઝરતે સિય્યિદ્વા \$13કે આ'ઝમ في الله الله કે દૌરે ખિલાફત મેં હઝરતે સિપહ સાલારી وض الله تعالى عنه કી સિપહ સાલારી મેં "જંગે કાદિસિયા" મેં લશ્કરે ઇસ્લામ ને શાનદાર કામ્યાબી હાસિલ કી, ઇસ જંગ મેં **30 હઝાર મજૂસી** યા'ની આતશ પરસ્ત મૌત કે ઘાટ ઉતરે જબ કે 8 હઝાર મુસલ્માનોં ને જામે શહાદત નોશ કિયા. ''કાદિસિયા'' કી અઝીમુશ્શાન ફત્હ કે બા'દ હઝરતે સય્યિદ્દના **સા'દ** બિન અબી વક્કાસ ضائلة بنائي أن الهنائية بنائية المعالمة المعالم المعالمة ال તઆકુબ કિયા ઔર આસ પાસ કે સારે અલાકે ફ્રત્હ કર લિયે. ઈરાન કા પાયએ તખ્ત (CAPITAL) **મદાઇન** જો કે દરિયાએ દિજલા કે મશરિકી કનારે પર વાકેઅ થા, યહાં સે કરીબ હી થા. **અમીરુલ** મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદ્દના ફારૂકે આ'ઝમ منه الله કી હિદાયત કે મુતાબિક હઝરતે સિય્યેદ્દના સા'દ و الله મદાઇન કી તરફ બઢે, આતશ પરસ્તોં ને **દરિયા કા પુલ** તોડ દિયા ઔર તમામ કશ્તિયાં દૂસરે કનારે કી તરફ લે ગએ. ઉસ વક્ત દરિયા મેં ખૌફનાક તૂફાન આયા હુવા થા ઔર ઉસ કો પાર કરના બ ઝાહિર ના મુમ્કિન નઝર આતા થા, હઝરતે સય્યિદ્દના **સા'દ બિન અબી** વક્કાસ منوالمتعالى عنه ને યેહ કેફિય્યત દેખી તો અલ્લાહ હંલ્લે નામ લે કર અપના ઘોડા દરિયા મેં ડાલ દિયા ! દુસરે મુજાહિદીન ને ભી આપ કે પીછે પીછે અપને ઘોડે દરિયા મેં ઉતાર દિયે ગોયા :

> દશ્ત તો દશ્ત હૈં દરિયા ભી ન છોડે હમ ને બહ્રે ઝુલ્માત મેં દૌડા દિયે ઘોડે હમ ને

દેવ આ ગએ ! દેવ આ ગએ !!

હુશ્મનોં ને જબ દેખા કે મુજાહિદીને ઇસ્લામ દરિયાએ દિજલા

જ્રાહે મુશ્વકા تَصْلُ الله الله કરમાહે મુશ્વકા ભૂલ ગયા વોદ જલાત કરમાહે મુશ્વકા يَصْلُ الله પ્યાપ્ય મુજ પર દુરદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોદ જલાત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા.

કે ફ્રુન્કારતે હુએ પાની કા સીના ચીરતે હુએ મદીના વાર બઢે ચલે આ રહે હૈં તો ઉન કે હોશ ઉડ ગએ ઔર "ઢંઢૉ પાર્કેઢંઢૉ પાર્કે" (યા'ની દેવ આ ગએ દેવ આ ગએ) કહતે હુએ સર પર પૈર રખ કર ભાગ ખડે હુએ. શાહે કિસ્સા કા બેટા યઝદ ગર્દ અપના હરમ (યા'ની ઘર કી ઔરતોં) ઔર ખઝાને કા એક હિસ્સા પહલે હી "હુલ્વાન" ભેજ ચુકા થા અબ ખુદ ભી મદાઇન કે દરો દીવાર પર હસરત ભરી નઝર ડાલતા હુવા ભાગ નિકલા. હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ અન્યાહના હવા ભાગ નિકલા. હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ સન્નાટા છાયા હુવા થા, કિસ્સા કે પુર શિકૌહ મહલ્લાત, દૂસરી બુલન્દો બાલા ઇમારાત ઔર સર સબ્ઝો શાદાબ બાગાત ઝબાને હાલ સે દુન્યાએ દૂં (યા'ની હકીર દુન્યા) કી બે સબાતી (યા'ની ના પાએદારી) કા એ'લાન કર રહે થે. યેહ મન્ઝર દેખ કર બે ઇપ્તિયાર હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ અન્યાહના કી આયત નમ્બર 25 તા 29 જારી હો ગઈ.

كُمْ تَرَكُوْ امِنْ جَنْتٍ وَّعُيُوْنٍ فَى وَرُنُو امِنْ جَنْتٍ وَعُيُوْنٍ فَى وَرُنُو مَقَامِرِيهِ فَوَنَعْمَةٍ كَانُو الْعَنْمَ الْكَانُو الْعَيْمَ الْكَانُو الْعَيْمَ الْكَانُو الْمَنْطَ مِن فَكَالَمُ مَنْ اللّهِ مَا كَانُو الْمُنْظُ مِن فَهَا وَمَا كَانُو الْمُنْظُ مِن فَهَا

લર-જ-મએ કન્સ્કલ ઇમાન: કિતને છોડ ગએ બાગ ઔર ચશ્મે ઔર ખેત ઔર ઉમ્દા મકાનાત, ઔર ને'મતેં જિન મેં ફારિગુલ બાલ થે, હમ ને યૂંહી કિયા, ઔર ઇન કા વારિસ દૂસરી કૌમ કો કર દિયા, તો ઉન પર આસ્માન ઔર ઝમીન ન રોએ ઔર ઉન્હેં મોહલત ન દી ગઈ. જ્ઞાનો મુશ્લકા تابعت الإنسان سيد الإدساني કરમાને મુશ્લકા મુશ્લ કરમાને મુશ્લ પરદુસ્ટે પાક ન યહા તહકીક વોદ બદબપ્ત હો ગયા. (ઇબ્ને સુન્ની)

સોને કા ધોડા ઔર સોને કી ઊંટની

મદાઇન સે મુસલ્માનોં કો માલે ગનીમત મેં કરોડોં દીનાર (યા'ની કરોડોં સોને કે સિક્કોં) કા **ખઝાને કા અમ્બાર** હાથ આયા જિસ મેં નિહાયત હી નાદિરો નાયાબ ચીઝેં થીં, ઉન મેં સે કુછ કે નામ યેહ હૈં : ઈરાન કે મશહુર આતશ પરસ્ત બાદશાહ **નૌ શેરવાં** કા ઝર નિગાર (યા'ની સોને કા) તાજ, શાહાને સલફ (યા'ની ઈરાન કે ગુઝરે હુએ બાદશાહોં કે યાદગાર હીરોં) સે જડાવ ખન્જર, ઝિરહેં, ખૌદ ઔર તલવારેં, **ખાલિસ સોને કા કદ આવર ઘોડા** જિસ કે સીને પર યાકૃત જડે થે, ઉસ પર સોને કા બના હુવા એક સુવાર થા જિસ કે સર પર હીરોં કા તાજ થા, ઇસી તરહ એક **તિલાઈ** (યા'ની સોને કી) **ઊંટની** ઔર ઉસ કા તિલાઈ (યા'ની સોને કા) સુવાર. એવાને કિસ્રા (યા'ની ઈરાન કે બાદશાહોં કે શાહી મહલ) કા **તિલાઈ કર્શ** યા'ની સોને કા કાલીન (CARPET) જો બેશ કીમત જવાહિરાત સે આરાસ્તા થા ઔર ઉસ કા રક્બા 60 મુરબ્બઅ ગઝ થા વગૈરા વગૈરા. મુસલ્માન માલે ગનીમત જમ્અ કરને મેં ઐસે દિયાનત દાર સાબિત હુએ કે તારીખે આલમ ઇસ કી મિસાલ પેશ કરને સે કાસિર હૈ. અગર કિસી મુજાહિદ કો એક મા'મુલી સી સુઈ મિલી યા કીમતી હીરા, ઉસ ને બિલા તઅમ્મુલ ઉસે **ખઝાને કે અમ્બાર** મેં શામિલ કરવા દિયા.

(البداية والنهاية ج ٥ص٥٥ تا ٤٠ ابتصرف وغيره)

ખઝાને કે અમ્બાર કી પુકાર

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! દેખા આપ ને, હમારે અસ્લાફે કિરામ وَجَهُمُشُسُور ને બકાએ ઇસ્લામ કે લિયે કૈસે કૈસે જાં બાઝાના ફરમાહિ મુશ્વકા એંએએએએ : જિસ તે મુજ પર દસ મરતબા સુબ્દ ઔર દસ મરતબા શામ દુર્શે પાકપઢા ઉસે કિચામત કે દિત્ર મેરી શફાઅત મિલેગી. (મજમઉજ્જવાઇદ)

ઇક્દામ ફરમાએ ! ઇસ હિકાયત સે હઝરતે સય્યિદ્દના **સા'દ બિન** અબી વક્કાસ હંગ્યાં છે કી બે મિસાલ કરામત ભી સામને આઈ કે આપ ضلاه الله ને બે ખતર અપના ઘોડા દરિયાએ દિજલા કી બિફરી હુઈ મૌજોં મેં ડાલ દિયા ! ઔર યેહ ભી મા'લૂમ હુવા કે ખ્વાહ કિતના હી બડા **ખઝાને કા અમ્બાર** હો બિલ આખિર બેકાર હો કર રહ જાતા હૈ. અબ એક બહુત બડે ગફલત શિઆર ઇસ્રાઈલી માલદાર કી **ઇબ્રત નાક હિકાયત** આપ કે ગોશ ગુઝાર કરતા હૂં, અગર આપ કા દિલ ઝિન્દા હુવા તો ઇસે સુન કર હૈક્દાં હો આપ કો ખઝાને કે અમ્બાર બિલકુલ બેકાર મહસુસ હોને લગેંગે ચુનાન્ચે **દા'વતે ઇસ્લામી** કે ઇશાઅતી ઇદારે **મક-ત-બતુલ મદીના** કી મત્બુઆ **412** સફ્હાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "ઉયુનુલ હિકાયાત" હિસ્સએ અવ્વલ સફહા 74 પર નક્લ કર્દા હિકાયત કા ખુલાસા મુલા-હઝા ફરમાઇયે : હઝરતે સય્યિદ્દના યઝીદ બિન મૈસરહ رحةُ اللهِ تعالى કરમાતે હૈં કે પહલી ઉમ્મતો મેં એક માલદાર મગર કન્જુસ શખ્સ થા, વોહ અલ્લાહ عُزُوَجَلُ કી રાહ મેં કુછ ભી ખર્ચ ન કરતા, હર વક્ત કસ્રતે ધન કી ધુન(યા'ની દૌલત કી લગન) મેં મગન રહતા ઔર ઇસ કી પૈહમ કોશિશ રહતી કે બસ કિસી તરહ માલ બઢતા રહે. ઉસ ના આકિબત અન્દેશ, હરીસે માલો દૌલત કી ઝિન્દગી કે શબો રોઝ અપને અહલો ઇયાલ કે સાથ ખૂબ ઐશો ઇશરત ઔર નિહાયત ગફલત કે સાથ બસર હો રહે થે. એક દિન ઉસ કે ઘર કે દરવાઝે પર કિસી ને દસ્તક દી. ઉસ ગાફિલ દૌલત મન્દ કે ગુલામ ને દરવાઝા ખોલા તો સામને એક ફકીર કો પાયા, આને કા મકસદ પછા. જવાબ મિલા : જાઓ ઔર અપને માલિક કો બાહર ભેજો, મુઝે ઉસ સે કામ હૈ. ગુલામ ને ઝૂટ બોલતે હુએ કહા : "વોહ તો તેરે હી જૈસે કિસી ફકીર કી મદદ કરને બાહર ગએ હૈં." ફકીર ુક્રુઆહે મુશ્લકા تَسْنَاشُتَعَانَّاءِ ક્રિસ કે પાસ મેરા બ્રિક હુવા ઔર ઉસ તે મુઝ પર દુરૂદ શરીફ ત પહા ઉસ તે જફા કી. (ભબ્દુર્જ્ઝાક)

ચલા ગયા. કુછ દેર બા'દ દોબારા દરવાઝે પર દસ્તક પડી, ગુલામ ને દરવાઝા ખોલા તો વોહી ફકીર નઝર આયા, અબ કી બાર ઉસ ને કહા : જાઓ ! અપને આકા સે કહો, મેં મ-લકુલ મૌત (عَلَيُهِ السَّلام) હૂં. ઉસ માલ કે નશે મેં ધુત ઔર યાદે ખુદા عُزُوجَتُ સે ગાફિલ શખ્સ કો જબ યેહ પતા ચલા તો **થરાં** ઉઠા ઔર ઘબરા કર અપને ગુલામોં સે કહને લગા : ''જાઓ ઔર ઉન સે ઇન્તિહાઈ નરમી કે સાથ પેશ આઓ." ગુલામ બાહર આએ ઔર મ-લકુલ મૌત عَلَيْهِ السَّلام કી મિન્નત સમાજત કરતે હુએ અર્ઝ ગુઝાર હુએ : ''આપ હમારે આકા કે બદલે કિસી ઔર કી રૂહ કબ્ઝ કર લીજિયે ઔર ઉસે છોડ દીજિયે." **આપ** ને ફરમાયા : ''ઐસા હરગિઝ નહીં હો સકતા.'' ફિર ઉસ માલદાર શખ્સ સે કહા : તુઝે જો **વસિય્યત** કરની હૈ અભી કર લે, મૈં તેરી રૂહ કબ્ઝ કિયે બિગૈર યહાં સે નહીં જાઊંગા. યેહ સુન કર વોહ માલદાર શખ્સ ઔર ઉસ કે અહલો ઇયાલ ચીખ ઉઠે ઔર રોના ધોના મચા દિયા, ઉસ શખ્સ ને અપને ઘર વાલોં ઔર ગુલામોં સે કહા : સોને ચાંદી ઔર ખઝાનોં કે સન્દૂક ખોલ કર મેરે સામને ઢેર કર દો. ફૌરન હુક્મ કી તા'મીલ હુઈ ઔર ઉસ કે સામને ઝિન્દગી ભર કે જમ્અ કિયે હુએ **ખઝાને કા અમ્બાર** લગ ગયા. **ખઝાને કે અમ્બાર** કો મુખાતબ કર કે વોહ માલદાર શખ્સ કહને લગા : "એ ઝલીલ વ બદ **તરીન માલો દૌલત ! તુઝ પર લા'નત !** મૈં તેરી **મહબ્બત** કી વજહ સે બરબાદ હુવા, હાએ ! હાએ ! મૈં તેરે હી સબબ સે અલ્લાહ عَوْجَلُ કી ઇબાદત ઔર તય્યારિયે આખિરત સે ગાફિલ રહા." **ખઝાને કે અમ્બાર** સે આવાઝ આઈ : એ માલો દૌલત કે પરસ્તાર પક્કે દુન્યા દાર ઔર ગફલત શિઆર ! મુઝે મલામત ક્યૂં કરતા હૈ ? ક્યા તૂ વોહી નહીં જો દુન્યા દારોં કી નઝરોં મેં ઝલીલો ખ્વાર થા ! ફિર મેરી ુકરમાહે મુશ્વસા مَنْ اللهُ تعلَّى سُهُ اللهِ કરમાહે મુશ્વસા કુરદ શરીફ પહેગા છે કિસામત કે દિલ (કજીલ ઉસ કી શફાઅત કરેગા. (કજીલ ઉસા કો

વજહ સે આબરૂ દાર બના ઔર તેરી રસાઈ શાહી દરબાર તક હુઈ, મેરી હી બદૌલત તેરા નિકાહ માલદાર ખાનદાન મેં હુવા, યકીનન યેહ તેરી હી બદ બખ્તી હૈ કે તૂ મુઝે શૈતાની કામોં મેં ઉડાતા રહા, અગર તૂ રાહે ખુદા મેં ખર્ચ કરતા તો યેહ ઝિલ્લતો રુસ્વાઈ તેરા મુકદર ન બનતી, બતા! કયા બુરે કામોં મેં ખર્ચ કરને ઔર નેક કામોં મેં સર્ફ ન કરને કા મશ્વરા મેં ને દિયા થા? નહીં, હરગિઝ નહીં, તુઝે પેશ આને વાલી તમામ તર તબાહી કા ઝિમ્મેદાર તૂ ખુદ હી હૈ, (ઇસ કે બા'દ સ્થ્યિદ્દના મ-લકુલ મૌત عَلَيُهِ السَّلام ને ઉસ કન્જૂસ માલદાર કી રૂહ કબ્ઝ કરલી).

દૌલતે દુન્યા કે પીછે તૂ ન જા આખિરત મેં માલ કા હૈ કામ ક્યા ? માલે દુન્યા દો જહાં મેં હૈ વબાલ કામ આએગા ન પેશે **ઝુલ જલાલ** (વસાઇલે બખ્શિશ. સ. **375**)

صَّلُواْعَلَىٰ الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محتَّد صلَّى اللهُ تعالى على محتَّد ..... જબ ચિડિયાં સુગ ગઇ ખેત

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! આપ ને માલો દૌલત કે દીવાને કી કાબિલે ઇબ્રત હિકાયત સમાઅત ફરમાઈ કે ઐસા શખ્સ જો ઉમ્ર ભર ઐશ કોશિયોં ઔર નફ્સાની ખ્વાહિશોં કે પીછે પડા રહા, અલ્લાહ કે કે કી તરફ સે મિલી હુઈ ઢીલ સે બજાએ સંભલને કે ઉસ કી ગફ્લતોં કા સિલ્સિલા તવીલ હોતા ચલા ગયા, માલ કે નશે મેં મખ્મૂર, ગરીબોં ઔર મોહતાજોં કી ઇમદાદ સે દૂર ઔર અય્યાશિયોં મેં મસરૂર રહા. આખિરે કાર "એક દિન મરના હે આખિર મૌત હે" કે મિસ્દાક મૌત કા ફિરિશ્તા આ પહોંચા, અગર્ચે ઉસ વક્ત માલ કા ખુમાર ઉતરા, હોશ ઠિકાને આએ લેકિન "અબ પછતાએ ક્યા હોત

ું કરમાં તું સુરત કરો બે શક ચેહ તુરુદો પાક કી કસરત કરો બે શક ચેહ તુરુદોરે પાક કી કસરત કરો બે શક ચેહ તુરુદોરે લિચે તદારત હૈ. (અબૂ ચાં લા)

જબ ચિડિયાં ચુગ ગઈં ખેત." માલો દૌલત કે હરીસ અફરાદ જિન્હેં દુન્યા વ આખિરત કે બરબાદ હોને કી કોઈ ફિક્ર નહીં હોતી ઉન કે લિયે ઇસ હિકાયત મેં દર્સે ઇબ્રત કે બે શુમાર મ-દની ફૂલ હૈં.

દ્યુપ અંધેરી કબ્ર મેં જબ જાએગા કામ માલો ઝર વહાં ન આએગા જબ તેરે સાથી તુઝે છોડ આએંગે

બે અમલ ! બે ઇન્તિહા ઘબરાએગા ગાફિલ ઇન્સાં યાદ ૨ખ પછતાએગા કબ્ર મેં કીડે તુઝે ખા જાએંગે (વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 376)

صَلُّواعَكَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محمَّد

માલે કસીર મેં કહીં ખુફ્યા તદબીર તો નહીં ?

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! યેહ હકીકત હૈ કે બા'ઝ અવકાત **અલ્લાહ** કરેલતે માલો મનાલ સે નવાઝ કર ભી આઝમાઇશ મેં ડાલ દેતા હૈ. જૈસા કે **દા'વતે ઇસ્લામી** કે ઇશાઅતી ઇદારે **મક-ત-બતુલ** મદીના કી મત્બૂઆ 1548 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "ફેઝાને સુન્નત'' જિલ્દ અવ્વલ સફહા 682 પર હૈ : સિહ્હત કી ને'મત ઔર દૌલત કી કસરત અક્સર મુબ્તલાએ મા'સિયત કર દેતી હૈ, લિહાઝા જો (હસીન વ શાનદાર યા) ખુબ જાનદાર યા (ઝબર દસ્ત) માલદાર યા સાહિબે ઇક્તિદાર હો ઉસ કો ખુદાએ અલીમ વ ખબીર જેફ્ફરો **ખુફયા તદબીર** સે બહુત ઝિયાદા ડરને કી ઝરૂરત હૈ, જૈસા કે હઝરતે સય્યિદ્દના હસન બસરી عليه وَهُدُ الله ફરમાતે હૈં: "જિસ શખ્સ પર عليه وَهُدُ الله وَاللهُ اللهُ وَاللهُ اللهُ وَاللهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللهُ وَاللّهُ و કુન્યા મેં (રોઝી મેં ખૂબ કસરત, ફરમાં બરદાર ઔલાદ કી ને'મત, માલો દૌલત, હસીન સૂરત, અચ્છી સિહ્હત, મન્સબે વજાહત, ઓહ્દએ વઝારત યા સદારત યા હુકૂમત વગૈરા કે ઝરીએ) ફરાખી કરે મગર ઉસે યેહ અન્દેશા ન હો કે કહીં યેહ (આસાઇશેં) અલ્લાહ عُوْجَلُ કી ખુફ્યા તદબીર તો નહીં, તો એસા શખ્સ અલ્લાહ વ્યક્રિયા તદબીર સે ગાફિલ હૈ." (تَنبيهُ المُغتَرّين ص١٢٨دارالمعرفة بيروت)

કશ્**માહે મુશ્વકા عَنْ**اللَّهُ تَعَالَٰ عَلَيْهِ وَ તુમ જહાં ભી હો મુજ પર દુરદ પઢો કે તુમ્હારા દુરદ મુજ તક પહોંચતા હૈ. (ત-બરાહી)

તો ચેહ અલ્લાહ ચૈંલ્સે કી તરફ સે ઢીલ હૈ

ખબરદાર ઐ જાનદાર! ખબરદાર ઐ શાનદાર! ખબરદાર ઐ માલદાર! ખબરદાર ઐ સરમાયા દાર! ખબરદાર ઐ સાહિબે ઇક્તિદાર! ખબરદાર ઐ અફસર વ ઓહદે દાર! રબ્બે અઝીઝ વ કદીર المجنية કી ખુફ્યા તદબીર સે ખબરદાર! ખબરદાર! ખબરદાર! ખબરદાર! કહીં ઐસા ન હો કે મિલી હુઈ જાની, માલી યા હુકૂમતી ને'મતોં કે ઝરીએ ઝુલ્મ, તકબ્બુર, સરકશી ઔર તરહ તરહ કે ગુનાહોં કા સિલ્સિલા બઢતા રહે ઔર કસા કસાયા સુડોલ (યા'ની ખૂબ સૂરત) બદન ઔર માલ વ ધન જહન્નમ કા ઈંધન બનને કા સબબ બન જાએ. ઇસ ઝિમ્ન મેં હદીસે ન-બવી المناب માલ વ ધન જહન્નમ કા ઈધન બનને કા સબબ બન જાએ. ઇસ ઝિમ્ન મેં હદીસે ન-બવી المناب المناب માલ અયતે કુરઆની સુનિયે ઔર અલ્લાહ المناب કર્મ કર્મા તદબીર સે થર્રાઇયે: હઝરતે સ્થિદુના ઉકબા બિન આમિર مناب المناب એક સે રિવાયત હૈ, નબિય્યે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ, રસૂલે મુહ્તશમ, શાહે બની આદમ આવતા કરમાં કે કા કરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ: "જબ તુમ દેખો કે અલ્લાહ કર્મા કે હૈન્ય મેં ગુનાહગાર બન્દે કો વોહ ચીઝે દે રહા હૈ જો ઉસે પસન્દ હૈં તો યેહ ઉસ કી તરફ સે ઢીલ હૈ. ફિર યેહ આયતે કરીમા તિલાવત ફરમાઈ:

قَلَتَّانَسُوْامَاذُكِّرُوْابِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبُوابَكُلِّ شَيْءً حَتَّى إِذَا فَرِحُوْابِمَا أُوْتُوَا اَخَنَانُهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمُ مُّبُلِسُوْنَ بَغْتَةً فَإِذَا هُمُ مُّبُلِسُوْنَ **લશ્-જ- મએ કન્સુલ ઇમાન:** ફિર જબ ઉન્હોં ને ભુલા દિયા જો નસીહતેં ઉન કો કી ગઈ થીં, હમ ને ઉન પર હર ચીઝ કે દરવાઝે ખોલ દિયે યહાં તક કે જબ ખુશ હુએ ઉસ પર જો ઉન્હેં મિલા તો હમ ને અચાનક ઉન્હેં પકડ લિયા અબ વોહ આસ ટૂટે રહે ગએ.

(مُسندِ إمام احمد ج ٦ ص ٢ ٢ ١ حديث ١٧٣١ دارالفكربيروت)

ક્શમાં મુશ્લકા تَسَنَّاسُتِهُ الْمَالُةِ જિસ તે મુજ પર દસ મર્તાળા દુરદે પાક પઢા અલ્લાદ بُنَّانُوْسُ ઉસ પર સ્તો રહમતેં તાજિલ ફરમાતા હૈ (ત-બરાહી)

ગુતાહોં કો અચ્છા સમઝતા કુફ્ર હૈ

મુકસ્સિરે શહીર, હકીમુલ ઉમ્મત મુક્તી અહમદ યાર ખાન અં કરિસારે ઇસ આયતે કરીમા કે તહ્ત "તક્સીરે નૂરુલ ઇરફાન" મેં ફરમાતે હૈં: ઇસ આયતે કરીમા સે મા'લૂમ હુવા કે ગુનાહ વ મઆસી કે બા વુજૂદ દુન્યવી રાહતેં મિલના અલ્લાહ અં કર્કે કા ગઝબ ઔર અઝાબ (ભી હો સકતા) હૈ કે ઇસ સે ઇન્સાન ઔર ઝિયાદા ગાફિલ હો કર ગુનાહ પર દિલેર હો જાતા હૈ, બલ્કે કભી ખયાલ કરતા હૈ કે "ગુનાહ અચ્છી ચીઝ હૈ વરના મુઝે યેહ ને'મતેં ન મિલતીં" યેહ કુફ હૈ. (યા'ની ગુનાહ કો ગુનાહ તસ્લીમ કરના ફર્ઝ હૈ ઇસ કો જાન બૂઝ કર અચ્છા કહના યા અચ્છા સમઝના કુફ્ર હૈ. કુફ્રિય્યા કલિમાત કી તફસીલાત જાનને કે લિયે દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 692 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "કુફ્રિય્યા કલિમાત કે બારે મેં સુવાલ જવાબ" કા મુતા-લઆ ફરમાઇયે) મઝીદ ફરમાયા: ને'મત પર ખુશ હોના અગર ફખ્ર, તકબ્બુર ઔર શૈખી કે તૌર પર હો તો બુરા હૈ ઔર તરીકએ કુફ્ફાર હૈ ઔર અગર શુક્ર કે લિયે હો તો બેહતર હૈ, તરીકએ સાલિહીન હૈ.

صَلُّواعَكَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محتَّد માલ કે બારે મેં સુવાલ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! દુન્યા કી હર આસાઇશ મેં આઝમાઇશ હૈ, કિયામત કે દિન ઇન આસાઇશોં (રાહતોં) ઔર કશાઇશોં (યા'ની ફરાખિયોં) કે મુ-તઅલ્લિક સુવાલ હોના હૈ. જિસ કો દુન્યા મેં જિતની ઝિયાદા ને'મતેં ઔર વસાઇલ હાસિલ હોંગે, ઉસ કો આખિરત મેં ઉસી કદર મસાઇલ ભી દરપેશ હોંગે, જબ બરોઝે મહશર દુન્યવી માલ વ અસ્બાબ કે બારે મેં સુવાલાત હોંગે, માલ કે

ફરમાં મુશ્તરફા ڪئياشتياعيہ (મર્લ્યો કરમાં મેરા છિક હો આર વોદ મુજ પર દુરદ શરીફ ત પહે તો વોદ લોગોં મેં સે કલ્સૂસ તરીન શખ્સ હૈ. (તાગીબ વ તર્સાળ

ગલત ઇસ્તિ'માલ પર આલ્લારું المَوْفِقَ ઇતાબ ફરમાએગા તો ગફલત શિઆર માલદાર કે સામને યેહ હકીકત ખુલ કર આ જાએગી કે "મુઝ જૈસા દુન્યા કા અમીર આખિરત કા ફકીર હૈ." જૈસા કે હઝરતે સિય્યદુના અબૂ ઝર ગિફારી مَنَّ اللهُ تعالَى عليه والله بستَّم કા બયાન હૈ કે સરદારે મક્કએ મુકર્રમા, સુલ્તાને મદીનએ મુનવ્વરહ فَا اللهُ تعالَى عليه والله بستَّم કે દિન કમ સવાબ વાલે હોંગે, મગર જિસે આલ્લા હ્યા કે હૈર્સ્ટ માલ દે ઔર વોહ ઉસે દાએં બાએં ઔર આગે પીછે દે ઔર ઉસ મેં નેક અમલ કરે."

(صَحیح بُخاری ج٤ ص٢٣١ حدیث٦٤٤٣)

ને'મર્તો કે બારે મેં પૂછગછ હોગી

પારહ 30 સૂ-રતુત્તકાસુર કી આખિરી આયત મેં ઇશદિ રબ્બે અકબર عُوْمَعَلُ હૈ :

ڻُ ٱتُشُئُنَّ يَوْمَ إِنْ عَنِ النَّعِيْمِ ۞ **ાજ- ભએ કલ્સુલ ઈમાતા :** ફિર બેશક ઝરૂર ઉસ દિન તુમ સે ને'મતોં કી પુરસિશ હોગી.

દોઝખ કે કનારે ને'મતોં કે મુ-તઅલ્લિક સુવાલાત

મુકસ્સિરે શહીર, હકીમુલ ઉમ્મત મુક્તી અહમદ યાર ખાન المنافرة أن "તકસીરે નૂરુલ ઇરફાન" મેં ઇસ આયતે મુબા-રકા કે તહ્ત કદરે તક્સીલ કે સાથ કલામ કરમાયા હૈ, ઇસ મેં સે બા'ઝ બાતેં અર્ઝ કરને કી કોશિશ કરતા હૂં: "મૈદાને હશ્ર યા દોઝખ કે કનારે પર તુમ સે ફિરિશ્તે યા ખુદ રબ તઆલા ને'મતોં કે મુ-તઅલ્લિક સુવાલ કરમાએગા ઔર યેહ સુવાલ હર ને'મત કે મુ-તઅલ્લિક હોગા, જિસ્માની યા રૂહાની, ઝરૂરત કી હો યા ઐશ વ

ફરમાતે મુશ્લફા تَسَٰنَ اللهُ تعالَّى عَلِيهِ (الهِ مسلِّم) ઉસ શખ્સ કી તાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુર્શદે પાક ત પહે. (હાકિમ)

રાહત કી, હત્તાકે ઠન્ડે પાની, દરખ્ત કે સાએ, રાહત કી નીંદ કા ભી. મુફ્તી સાહિબ મઝીદ ફરમાતે હૈં : બા'દે મૌત તીન વક્ત ઔર તીન જગહ હિસાબ હોગા, (1) **કબ્ર** મેં ઈમાન કા (2) હશ્ર મેં ઈમાન વ આ'માલ કા (3) દોઝખ કે કનારે ને'મતોં કે શુક્ર કા. બિગૈર ઇસ્તિહ્કાક જો અતા હો વોહ **ને'મત** હૈ. ૨બ કા હર અતિય્યા ને'મત હૈ ખ્વાહ જિસ્માની હો યા રૂહાની ઇસ કી દો કિસ્મેં હૈં (1) કરબી (2) વહુબી. **કસ્બી** યા'ની વોહ ને'મતેં જો હમારી કમાઈ સે મિલેં, જૈસે દૌલત, સલ્તનત વગૈરા. **વહબી** યા'ની વોહ ને'મતેં જો મહઝ રબ કી અતા સે હોં, જૈસે હમારે આ'ઝા, ચાંદ, સૂરજ વગૈરા. **કસ્બી** (યા'ની અપની કોશિશોં સે હાસિલ કિયે હુએ માલ યા હુનર ઐસી) **ને'મત** કે મુ-તઅલ્લિક તીન સુવાલ હોંગે, (1) કહાં સે હાસિલ કીં ? (2) કહાં ખર્ચ કીં ? (3) ઇન કા ક્યા શુક્રિયા અદા કિયા ? **વહ્બી** (યા'ની બિગૈર હમારી કોશિશ કે મિલી હુઈ) **ને'મતોં** કે **મુ-તઅલ્લિક આખિરી દો**² **સુવાલ** હોંગે (યા'ની કહાં ખર્ચ કીં ? ઇન કા ક્યા શુક્રિયા અદા કિયા ?). **તફસીરે ખાઝિન, તફસીરે અઝીઝી, તફસીરે રૂહુલ બયાન** વગૈરા મેં હૈ કે મઝકૂરા આયતે કરીમા મેં "اَلتَّعِيْم" સે નબિય્યે કરીમ કી ઝાતે વાલા સિફાત મુરાદ હૈ, હમ સે હુઝૂરે અકરમ صَلَّىاللهُ تعالى عليه واله وسلَّم કે બારે મેં સુવાલ હોગા કે તુમ ને ઇન કી ઇતાઅત કી યા નહીં ? ક્યુંકે હુઝૂરે પુરનૂર, શાફેએ યૌમુન્નુશૂર નો તામામ નો 'મતાં કી અસ્લ હૈં, આપ صَلَّى الله تعالى عليه واله وسلَّم કી મહબ્બત જિસ દિલ કો રોશન કર દે, ઉસ કે صَلَّىالله تعالى عليه والبه وسلَّم લિયે તમામ ને'મતેં રહમતેં હૈં ઔર બદ કિસ્મતી સે જિસ કે દિલ મેં જ્જાત ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુતાહ મુખાફ હોંગે. (કજુલ ઉમાલ)

રસૂલુલ્લાહ مَثَّى اللهُ تَعَالَّ عَلَيهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ عَلَى اللهُ تَعَالَّ عَلَيهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهُ أَنْ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهُ اللهُ اللهُ أَنْ اللهُ ال

(હદાઇકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّواعَلَىالُحَبِيبِ! صَلَّىاللُّهُ تَعَالَى عَلَى مَعَّد કિચામત મેં માલદારોં કે હિસાબ કી લરઝા ખેઝ કેફિચ્ચત

હલાલ માલ જમ્અ કરના બેશક ગુનાહ નહીં, નીઝ દૌલત મન્દી કી વજહ સે કિસી માલદાર કો ગુનહગાર કહના રવા નહીં. અગર 100 ફ્રી સદી હલાલ માલ કે સબબ કોઈ માલદાર બના ઓર આલ્લાહ વ રસૂલ الماء કરતે કરે કે કેરમાં બરદારી કરતે હુએ ઉસ ને અપના માલ ખર્ચ કિયા તો ગુનહગાર કુજા સવાબે દારૈન કા હકદાર હૈ. લિહાઝા માલ કમાના હી હૈ તો સિર્ફ વ સિર્ફ હલાલ તરીકે પર કમાના ચાહિયે. મગર સિર્ફ બ કદરે ઝરૂરત કમાને હી મેં આફ્રિય્યત હૈ, ક્યુંકે હલાલ માલ કા હિસાબ હોગા ઔર બરોઝે કિયામત હિસાબ કી કિસી મેં તાબ ન હોગી. **હુજ્જતુલ ઇસ્લામ** હઝરતે સય્યિદ્દના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી المعيدِ એહયાઉલ ઉલૂમ કી તીસરી જિલ્દ મેં નક્લ કરતે હૈં: "કિયામત કે દિન એક શખ્સ કો લાયા જાએગા જિસ ને **હરામ માલ કમાયા ઔર હરામ જગહ પર ખર્ચ ક્રિયા,** કહા જાએગા : ઇસે જહન્નમ કી તરફ લે જાઓ ઔર એક દૂસરે શખ્સ કો લાયા જાએગા જિ**સ ને હલાલ તરીકે સે માલ કમાયા ઔર હરામ જગહ પર ખર્ચ કિયા**, કહા ફરમાતે મુશ્લફા مُؤْوَعِلُ તુમ પર રહુમત عَنْ الله تعالى અલ્લાહ تَمَنَّ اللهُ تعالى عليه والهوسلَّم: સુરમાતે મુશ્લફા ભેજેગા. (ઇબ્તે અદી)

જાએગા : ઇસે ભી જહન્નમ મેં લે જાઓ. ફિર એક તીસરે શખ્સ કો લાયા જાએગા જિસ ને હરામ ઝરાએઅ સે માલ જમ્અ કર કે હલાલ જગહ પર ખર્ચ કિયા. કહા જાએગા : ઇસે ભી જહન્નમ મેં લે જાઓ ફિર (ચૌથે) એક ઔર શખ્સ કો લાયા જાએગા જિસ ને હલાલ ઝરાએઅ **સે કમા કર હલાલ જગહ પર ખર્ચ કિયા,** ઉસ સે કહા જાએગા : ઠહર જાઓ ! મુમ્કિન હૈ તુમ ને ત-લબે માલ મેં કિસી ફર્ઝ મેં કોતાહી કી હો, વક્ત પર નમાઝ ન પઢી હો, ઔર ઉસ કે રુકૂઅ વ સુજૂદ ઔર વુઝૂ મેં કોઈ કોતાહી કી હો ! વોહ કહેગા : યા અલ્લાહ عَوْجَلُ ! મૈં ને હલાલ તરીકે પર કમાયા ઔર જાઇઝ મકામ પર ખર્ચ કિયા. ઔર તેરે કરાઇઝ મેં સે કોઈ કર્ઝ ભી ઝાએઅ નહીં કિયા, કહા જાએગા : મુમ્કિન હૈ તૂને ઇસ માલ મેં તકબ્બુર સે કામ લિયા હો, સુવારી યા લિબાસ કે ઝરીએ દૂસરોં પર \$ખ્ર ઝાહિર કિયા હો! વોહ અર્ઝ કરેગા: એ મેરે રબ ! મૈં ને **તકબ્બુર** ભી નહીં કિયા ઔર **ફખ્ર** કા ઇઝહાર ભી નહીં કિયા. કહા જાએગા : મુમ્કિન હૈ તૂને કિસી કા હક દબાયા હો જિસ કી અદાએગી કા મૈં ને હુક્મ દિયા હૈ કે અપને રિશ્તેદારોં, યતીમોં, મિસ્કીનોં ઔર મુસાફિરોં કો ઉન કા હક દો ! વોહ કહેગા : એ મેરે રબ ! મૈં ને એસા નહીં કિયા, મૈં ને હલાલ તરીકે પર કમાયા ઔર જાઇઝ મકામ પર ખર્ચ કિયા ઔર તેરે કિસી ફર્ઝ કો તર્ક નહીં કિયા, **તકબ્બુર** વ ગુરૂર ભી નહીં કિયા ઔર કિસી કા હક ભી ઝાએઅ નહીં કિયા, તૂને જિસે દેને કા હુક્મ દિયા (મૈં ને ઉસે દિયા).

ફિર વોહ સબ લોગ આએંગે ઔર ઉસ સે ઝગડા કરેંગે, વોહ કહેંગે: યા અલ્લાહ કે કે ! તૂને ઇસે માલ અતા કિયા ઔર માલદાર બનાયા ઔર ઇસે હુક્મ દિયા કે વોહ હમેં દે ઔર હમારી મદદ કરે. અબ અગર ઉસ ને ઉન કો દિયા હોગા, ઔર ફરાઇઝ મેં કોતાહી ભી નહીં કી હોગી, તકબ્બુર ઔર ફખ્ર ભી નહીં કિયા હોગા ફિર ભી *** કરમાં મું મુતાલાં તે અંગાર્કા મુખ્યત્વા કરમાં મું મુખ્યત્વે : મુજ પર કસરત સે દુરફે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુજ પર દુરફે પાક પઢતા તુમ્હારે ગુતાહોં કે લિયે મગફિરત હૈ. (જાનેએ સગીર)

કહા જાએગા રુક જા! મૈં ને તુઝે જો ભી ને'મત ઇનાયત કી થી, ખ્વાહ વોહ ખાના થા, પાની થા યા કોઈ સી ભી લઝ્ઝત, ઉન સબ કા શુક્ર અદા કર, ઇસી તરહ સુવાલ પર સુવાલ હોતા રહેગા.''

(إحياء العُلوم ج٣ ص ٣٣١ دارصادربيروت)

સુવાલ ઉસ સે હોગા જિસ તે હલાલ કમાચા હોગા

<mark>યેહ</mark> રિવાયત નક્લ કરને કે બા'દ સય્યિદ્દના ઇમામ ગઝાલી ને જો કુછ ફરમાયા હૈ ઉસ કો અપને અન્દાઝ મેં અર્ઝ કરને કી સઅ્ય કરતા હું : **મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો !** બતાઇયે ! ઇન સુવાલાત કે જવાબાત દેને કે લિયે કૌન તય્યાર હોગા ? સુવાલાત ઉસ આદમી સે હોંગે જિસ ને હલાલ તરીકે પર કમાયા હોગા નીઝ તમામ હુકૂક ઔર ફરાઇઝ ભી કમા હક્કુહૂ (મુકમ્મલ તૌર પર) અદા કિયે હોંગે. જબ એસે શખ્સ સે યેહ **હિસાબ** હોગા તો હમ જૈસે લોગોં કા ક્યા હાલ હોગા જો દુન્યવી ફિતનોં, શુબ્હોં, નફસાની ખ્વાહિશોં, આરાઇશોં ઔર ઝીનતોં મેં ડૂબે હુએ હૈં! ઇન સુવાલાત હી કે ખૌફ કે બાઇસ અલ્લાહ فَوْوَجَلُ કે નેક બન્દે દુન્યા ઔર ઇસ કે માલો મતાઅ સે આલુદા હોને સે ડરતે હૈં, વોહ ફકત ઝરૂરત કે મુતાબિક મુખ્તસર સે માલે દુન્યા પર કનાઅત કરતે હૈં ઔર અપને માલ સે તરહ તરહ કે અચ્છે કામ કરતે હૈં. **હુજજતુલ ઇસ્લામ** હઝરતે સ્યયિદ્દના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી العيويَصةُ سُولوال નેક બન્દો કે કસ્રતે માલ સે બચને કી કૈફિય્યત બયાન કરને કે બા'દ આમ મુસલ્માનોં કો ''નેકી કી દા'વત'' દેતે હુએ ફરમાતે હૈં : આપ કો ઉન નેક લોગોં કે તરીકે કો ઇખ્તિયાર કરના ચાહિયે, અગર ઇસ બાત કો જામાં મુશ્વદા الله الله કરમાં મુશ્વદા ક્ષેત્ર હતા હૈ અલાહ کنی الله الله કરમાં મુશ્વદા મુશ્વદા કું છતા કે લિયે એક કીરાત અન્ન લિખતા હૈ ઔર કીરાત ઉદ્દુદ પદાડ જિતના હૈ. (અબ્દુર્જ્ઝાક)

આપ ઇસ લિયે તસ્લીમ નહીં કરતે કે આપ અપને ખયાલ મેં પરહેઝ ગાર ઓર નિહાયત હી મોહતાત હૈં ઓર સિર્ફ હલાલ માલ કમાતે હૈં ઔર કમાને સે મક્સૂદ ભી મોહતાજી ઔર સુવાલ સે બચના ઔર રાહે ખુદા મેં ખર્ચ કરના હૈ ઔર આપ કા ઝેહ્ન યેહ બના હુવા હૈ કે મૈં અપના હલાલ માલ ન તો ગુનાહોં મેં સર્ફ કરતા હૂં ન હી ઇસ સે ફુઝૂલ ખર્ચી કરતા હૂં નીઝ માલ કી વજહ સે મેરા દિલ **અલ્લાહ** عُؤْمِلُ કે પસન્દીદા રાસ્તે સે ભી નહીં બદલતા ઔર અલ્લાહ عُؤْمِلُ મેરે કિસી ઝાહિર ઔર પોશીદા અમલ સે નારાઝ ભી નહીં હૈ. અગર્ચે ઐસા હોના **ના મુમ્કિન** હૈ. બિલફર્ઝ ઐસા હો તબ ભી આપ કો ચાહિયે કે સિર્ફ ઝરૂરત કે મુતાબિક માલ પર હી રાઝી રહેં ઔર માલદારોં સે અલાહિદગી ઇખ્તિયાર કરેં, **ઇસ કા સબ સે બડા ફાએદા** યેહ હોગા કે જબ ઉન માલદારોં કો કિયામત મેં હિસાબ કે લિયે રોકા જાએગા તો આપ પહલે હી કાફિલે કે સાથ સરવરે કાએનાત હે صَلَّىٰ الله تعالى عليه واله وسلَّم કે પીછે પીછે આગે બઢ જાએંગે ઓર આપ કો **હિસાબો કિતાબ ઔર સુવાલાત કે લિયે નહીં રોકા જાએગા** ક્યૂંકે હિસાબ કે બા'દ નજાત હોગી યા સખ્તી. હમેં યેહ બાત પહોંચી હૈ કે નબિય્યે અકરમ, **નૂરે મુજસ્સમ,** શાહે બની આદમ, **નબિય્યે મુહ્તશમ, શાફેએ** ઉમમ مَنَّ الله تعالى عليه واله وسلَّم ને ફરમાયા : "ક્-કરા મુહાજિરીન, માલદાર મુહાજિરીન સે પાંચ સો સાલ પહલે જન્નત મેં જાએંગે." (۲۳۰۸ تربذیحدیث (ماخوذاً إحياء العُلوم ج٣ ص٣٣٢)

> મુઝ કો દુન્યા કી દૌલત ન ઝર ચાહિયે શાહે કૌસર કી મીઠી નઝર ચાહિયે صَلُّواعَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى محتَّى

ફરમાહે મુશ્લફા ڪَسُاشتاڻ ગ્રહ્માં : જિસ હે કિતાબ મેં મુજ પરદુરફે પાક લિખા તો જબ તક મેરા હામ ઉસ મેં રહેગા ફિરિશ્તે ઉસ કે લિચે ઇસ્તિગ્ફાર કરતે રહેંગે. (ત-બરાહી)

માલ કા ઇસ્તિ'માલ ઔર ઉખરવી વબાલ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! દુન્યવી ને'મતોં ઔર રાહતોં સે માલામાલ લોગોં કો માલ કે ઇસ્તિ'માલ કે વક્ત ખબરદાર રહના ચાહિયે કે ઇસ કે ગલત ઇસ્તિ'માલ કા અન્જામ ઉખરવી વબાલ હૈ. યુંહી માલો દૌલત કી બે જા **મહબ્બત** ગુનાહોં પર ઉક્સાતી, દર બદર ફિરાતી, લૂટમાર કરવાતી હત્તાકે લાશેં ગિરવાતી હૈ ઔર જબ યેહ દૌલત કિસી મુહિબ્બે માલ કે હાથ સે નિકલને પર આતી હૈ તો બેહદ સતાતી ઔર ખૂબ તડપાતી ઔર રુલાતી હૈ, લિહાઝા હમારે બુઝૂર્ગાને દીન نجيه الله માલો દૌલત કે મુઆ-મલે મેં નિહાયત હી મોહતાત થે. ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદ્દના અબુદ્દરદા هن الله تعالى ને હઝરતે સિય્યુદ્દના સલમાન ફારસી ڪنه કો એક મક્તુબ રવાના ફરમાયા જિસ મેં થા : એ મેરે ભાઈ ! દુન્યા સે ઇતના કુછ જમ્અ ન કરો કે હક્કે શુક્ર અદા ન કર સકો, મૈં ને અમ્બિયા કે તાજદાર, શહન્શાહે અબરાર, દો² આલમ કે માલિકો મુખ્તાર કો ફરમાતે સુના હૈ કે બરોઝે કિયામત એક ઐસે صَلَّىٰ الله تعالى عليه واله وسلَّم માલદાર શખ્સ કો લાયા જાએગા જિસ ને અલ્લાહ عُزُوَجَلُ કી ફરમાં બરદારી મેં ઝિન્દગી બસર કી હોગી, પુલ સિરાત પાર કરતે હુએ ઉસ કા માલ ઉસ કે સામને હોગા, જબ વોહ લડ ખડાને લગેગા તો ઉસ કા માલ કહેગા : "ચલતે જાઓ ! ક્યું કે તમ ને મુઝ સે **મુ-તઅલ્લિક અલ્લાહ** તઆલા કા હક અદા કર દિયા હૈ." ફિર એક ઔર માલદાર કો લાયા જાએગા, જિસ ને દુન્યા મેં અપને માલ મેં સે **અલ્લાહ** તઆલા કા હક અદા નહીં કિયા હોગા. ઉસ કા માલ ઉસ કે દોનોં કન્ધોં કે દરમિયાન હોગા, વોહ શખ્સ જબ પુલ સિરાત પર લડ-ખડાએગા તો ઉસ કા માલ ઉસ સે કહેગા : તુ બરબાદ હો !

ુકરમાં મુશ્વસા غَنْ اَشْتَانُ عَبِّهِ (જિસ તો મુજ પર એક બાર દુરેદે પાક પઢા અલ્લાહ લિસ પર દસ રહમતેં ભેજતા હૈ. (મુસ્લિમ)

તૂને મુઝ સે **અલ્લાહ** તઆલા કા હક ક્યૂં અદા નહીં કિયા ? પસ વોહ ઇસી તરહ હલાકત વ બરબાદી કો પુકારતા રહેગા.

(تاريخ دِمَشق لابن عَساكِر ج٤٧ ص٥٣ دارالفكربيروت)

તેરી તાકત, તેરા ફ્રન ઓહદા તેરા દબદબા દુન્યા હી મેં રહ જાએગા જીતને દુન્યા સિકન્દર થા ચલા કુછ ન કામ આએગા સરમાયા તેરા ઝોર તેરા ખાક મેં મિલ જાએગા જબ ગયા દન્યા સે ખાલી હાથ થા

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 375, 376)

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! બયાન કર્દા રિવાયત મેં ઇબ્રત હૈ ઉન સાહિબાને સરવત વ હૈસિય્યત કે લિયે જો ફર્ઝ હોને કે બા વુજૂદ ઝકાત દેને સે કતરાતે, અપની દૌલત કો ગુનાહોં કે કામોં મેં ગંવાતે, ભલાઈ કે કામોં મેં ખર્ચ કરને સે જી ચુરાતે ઔર મોહતાજોં કી મદદ સે જાન છુડાતે હૈં. ગૌર ફરમા લીજિયે કે આજ ખુશ હાલ કર દેને વાલા માલ બરોઝે કિયામત વબાલ કી સૂરત ઇપ્તિયાર કર ગયા તો હમારા ક્યા બનેગા? કાશ! હમારે દિલોં સે દુન્યા વ માલે દુન્યા કી બે જા મહબ્બત નિકલ જાએ ઔર હમારી કબ્રો આખિરત બેહતર હો જાએ.

મેરે દિલ સે દુન્યા કી ઉલ્ફત મિટા દે મુઝે અપના આશિક બના યા ઇલાહી ! તૂ અપની વિલાયત કી ખૈરાત દે દે મેરે ગૌસ કા વાસિતા યા ઇલાહી !

મ-દની ઈન્આમાત મેં અસ્લાફ્ કી ચાદ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! બયાન કર્દા રિવાયતે મુબા-રકા સે યેહ ભી પતા ચલા કે અપને ઇસ્લામી ભાઇયો કો મક્તૂબાત કે ઝરીએ નેકી કી દા'વત પેશ કરના સહાબએ કિરામ بالكَوْمَادُ اللهُ عَلَيْهِ وَاللهُ عَلَيْهِ اللهُ عَلَيْهِ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ وَاللهُ وَاللهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ وَاللهُ

ફરમાં મુશ્લફા تَمْنُاشُتَالُ عَلِيه اللهِ وَسَلَّم સુશ્લફો મુશ્લફો મુશ્લફો : مُنُاشُتَالُ عَلِيه اللهِ وَسَلَّم (ત-બરાતી)

યાદ ભી તાઝા કરતી હૈ જૈસા કે નેકી કી દા'વત પર મુશ્તમિલ મ-દની મક્તૂબાત રવાના કરના. ઇસ કી તરગીબ દિલાતે હુએ દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી તરફ સે પેશ કર્દા 72 મ-દની ઇન્આમાત મેં સે મ-દની ઇન્આમ નમ્બર 57 હૈ : {"ક્યા આપ ને ઇસ હફતે કમ અઝ કમ એક ઇસ્લામી ભાઈ કો મક્તૂબ રવાના ફરમાયા?" (મક્તૂબ મેં મ-દની ઇન્આમાત ઔર મ-દની કાફિલે કી તરગીબ દિલાએં)} આપ સે ભી મ-દની ઇલ્તિજા હૈ કે "દા'વતે ઇસ્લામી" કે મ-દની માહોલ સે તા દમે હયાત મુન્સલિક રહિયે, "મ-દની ઇન્આમાત" કે મુતાબિક અમલ કી કોશિશ કીજિયે, માહોલોં કે હું બુઝુર્ગાને દીન હાસિલ હોંગી ઔર કસ્રતે દૌલત કી હવસ કે બજાએ નેકિયોં કી કસરત કી હિર્સ બઢેગી.

દે જઝબા ''મ-દની ઇન્આમાત'' કા તૂ કરમ બહરે શહે કર્બો બલા હો કરમ હો દા'વતે ઇસ્લામી પર યેહ શરીક ઇસ મેં હર ઇક છોટા બડા હો

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 91)

ا**ِوِين بِجالِو النَّبِيِّ الْأُمِين** صَلَّى الله تعالى عليه والهو وسلَّم

ધન કમાને કી ધુન

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! આજ હમારે મુઆશરે મેં અક્સર લોગોં કે ઝેહ્નોં પર દૌલતોં ઔર ખઝાને કે અમ્બાર જમ્અ કરને કી ધુન સુવાર હૈ ઔર ઇસ રાહે પુરખાર મેં ખ્વાહ કિતની હી તકાલીફ સે દો ચાર હોના પડે, પરવાહ નહીં, બસ! હર વક્ત દૌલતે દુન્યા જમ્અ કરને કી હિર્સ હૈ, અગર કભી આખિરત કી ભલાઈ કે લિયે નેકિયોં કી દૌલત ઇક્ક્રી કરને કી તરફ તવજ્જોહ દિલાઈ ભી જાએ તો મુલા-ઝમત યા કારોબારી મસરૂફિય્યત વગૈરા કે બહાને આડે આ જાતે હૈં, બાલ બચ્ચોં કા દુન્યવી મુસ્તક્બિલ સંવારને કી કોશિશોં મેં અપના ઉખરવી મુસ્તક્બિલ ભૂલ જાતે હૈં, ઔલાદ કી દુન્યવી પઢાઈ ફિર ઉન કી શાદી કી ફિક્ર કિસી ઔર તરફ ઝેહ્ન જાને હી નહીં દેતી. ઔલાદ કે દુન્યવી મુસ્તક્બિલ કી બેહતરી કે લિયે હમારે બુઝુર્ગાને દીન અમાર્ચિક્ટ કા કૈસા મ-દની ઝેહ્ન થા! યેહ ભી મુલા-હઝા ફરમાઇયે ચુનાન્ચે

ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ કી મ-દની સોચ

દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે **મક-ત-બતુલ મદીના** કી મત્બઆ 415 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "ઝિયાએ સ-દકાત" સફહા **83** પર હૈ કે હઝરતે સય્યિદ્વા **મસ્લમહ બિન અબ્દુલ મલિક** હઝરતે સચ્ચિદ્ધના ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ عَلَيْهُ وَمَمُةُ اللهِ الْمُلَكِ કી ઝાહિરી હયાત કે આખિરી લમ્હાત મેં હાઝિર હુએ وشائلة على عنه ઓર કહા : એ અમીરુલ મુઅમિનીન હાંદ છે ! આપ ભી બે મિસાલ ઝિન્દગી ગુઝાર કર દુન્યા સે તશરીફ લે જા રહે હૈં, આપ હાં હાં કે 13 બચ્ચે હૈં લેકિન વિરાસત મેં ઉન કે લિયે કોઈ માલ વ અસ્બાબ નહીં છોડા ! યેહ સુન કર હઝરતે સિય્યદ્દના ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ ضالله تعالى عنه ને ઇશદિ ફરમાયા: મૈં ને અપની ઔલાદ કા હક રોકા નહીં ઔર દ્સરોં કા ઇન કો દિયા નહીં ઔર મેરી ઔલાદ કી દો હાલતેં હૈં અગર વોહ **અલ્લાહ** કી ઇતાઅત કરેંગે તો વોહ ઉન કો કિફાયત ફરમાએગા ક્યું કે **અલ્લાહ** નેક લોગોં કો કિફાયત ફરમાતા હૈ ઔર અગર મેરી ઔલાદ عَزُوَجَلُ ના ફરમાન હુઈ તો મુઝે ઇસ બાત કી પરવાહ નહીં કે મેરે બા'દ જ્જાના મુંગ્લા بانستان بيد الهدية કરમાં મુરતબા સુળ્દ ઓર દસ મરતબા કરમાં મુરતકા بنانشتان કરમ મરતબા સુળ્દ ઓર દસ મરતબા શામ દુર્શ્દેયાકયઢા ઉસે કિચામત કે દિત મેરી શફાઅત મિલેગી. (મજમઉજ્જવાઇદ)

માલી એ'તિબાર સે ઉત્ત કી ઝિન્દગી કેસે ગુઝરેગી. (૧٨٨૦ ૧ નાર્યા) અલ્લાહ કે કે ઉત્ત પર રહમત હો ઔર ઉત્ત કે સદકે હમારી બે હિસાબ મિલ્ફરત હો. إمِين بِجاوِالنَّبِيّ الْأُمِين مَنَّ الله تسال عليه والهِ رسلًم

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! યહાં યેહ યાદ રહે કે અગર કિસી કે પાસ માલ હૈ તો ઉસે યેહી હુક્મ હૈ કે સ-દકા કરને કે બજાએ ઔલાદ કી ઝરૂરત કે લિયે રખ છોડે.

> મેરે ગૌસ કા વસીલા રહે શાદ સબ કબીલા ઇન્હેં ખુલ્દ મેં બસાના મ-દની મદીને વાલે

> > (વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 160)

અપ્રૈનિ એને કેમ્યાબી કી સુરત માં કામ્યાબી કી સુરત

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! બિલા હાજત દુન્યવી માલો દૌલત જમ્અ કરને કા જઝબા કાબિલે તા'રીફ નહીં ઔર જિસે અલ્લાહ ઇન્ડેક ને બ કસરત દુન્યવી દૌલત ઇનાયત ફરમાઈ હો ઉસ કે લિયે કામ્યાબી કી સૂરત યેહી હૈ કે વોહ ઉસ કો અલ્લાહ વ રસૂલ મેં માં કે દોલત યેહી હૈ કે વોહ ઉસ કો અલ્લાહ વ રસૂલ કે દોલત મેં ઇઝાફા કરે ચુનાન્ચે દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 417 સફહાત પર મુશ્તમિલ મુન્ફરિદ કિતાબ "લુબાબુલ એહયા" સફહા 258 પર હૈ : હઝરતે સચ્યિદુના ઇસા રૂહલ્લાહ એહયા" સફહા વે ઇશિદ ફરમાયા : "દુન્યા કો આકા ન બનાઓ વરના વોહ તુમ્હેં ગુલામ બના લેગી, અપના માલ

જ્જામાંને મુશ્લફા تَصُلَشَتَالُ عَلَيْهِ اللَّهِ وَلَّا الْكَاهُ وَالْكَاهُ કુશાને મુશ્લફા عَنْ الشَتَالُ عَلَيْهِ اللَّهِ وَالْمَا શરીફ ત પહા ઉસ તે જફા કી. (અબ્દુર્જ્ઝાક)

ઉસ ઝાત કે પાસ જમ્અ કરો જિસ કે પાસ સે ઝાએઅ નહીં હોતા ક્યૂં કે જિસ કે પાસ દુન્યા કા ખઝાના હો ઉસે (ચોરી હોને યા છિન જાને વગૈરા કી) આફ્રત કા ડર હોતા હૈ, લેકિન (સ-દકા વ ખૈરાત કર કે) અલ્લાહ કે કે પાસ અપના માલ જમ્અ કરાને વાલે કો કિસી કિસ્મ કા ખતરા નહીં હોતા."

(لُبابُ الإحياء(عربي)ص ٢٣١ماخوذاً دارالبيروتي دمشق)

તેરે ગમ મેં કાશ અતાર, રહે હર ઘડી ગરિફતાર ગમે માલ સે બચાના, મ-દની મદીને વાલે صَلُواعَلَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محتَّى આક્રાત સે તજાત કા ઝરીઆ

and describe or other services and a services and

જ્જાત ઉસાનો મુશ્વકા એ કરાયા કરેગા. કરમાત્રે કરમાત્રે કુશાને કુશાના કુશ્યાલ કુશ્યાલ કુશ્યાલ કુશ્યાલ કુશાના કુશ દિત ઉસ કી શકાઅત કરંગા.

યા'ની સ-દકા 70 કિસ્મ કી બલાઓં કો રોકતા હૈ જિન મેં આસાન તર બલા બદન કા બિગડના (કોઢ) ઔર સફ્રેદ દાગ હૈં.''

(تاریخ بغداد ج۸ ص۲۰۶دار الکتب العلمیة بیروت)

લુકમે કે બદલે લુકમા

ે સ-દકા વાકેઈ બલાઓ કો દફ્અ કરતા હૈ. سُبُحٰنَ الله عَزُوٓ جَلَّ ઇસ ઝિમ્ન મેં એક ઈમાન અફરોઝ હિ**કાયત** સમાઅત ફરમાઇયે ચુનાન્ચે હઝરતે સચ્યિદ્વા અબ્દુલ્લાહ બિન અસ્અદ યાફેઈ હાર્દી મોર્મા કેર્યા કેર કેર ''રૌઝુર્રિયાહીન'' મેં નક્લ ફરમાતે હૈં : અલ્લાહ જ્રંક્ક કી રિઝા કે લિયે એક ઔરત ને કિસી મોહતાજ (યા'ની મિસ્કીન) કો ખાના દિયા ઔર ફિર અપને શોહર કો ખાના પહોંચાને ખેત કી તરફ ચલ પડી. ઉસ કે સાથ ઉસ કા બચ્ચા ભી થા, રાસ્તે મેં એક દરિન્દે (યા'ની ફાડ ખાને વાલે જાનવર) ને બચ્ચે પર હમ્લા કર દિયા, વોહ દરિન્દા બચ્ચે કો નિગલના હી ચાહતા થા કે ના ગહાં (યા'ની અચાનક) ગૈબ સે એક હાથ ઝાહિર હવા જિસ ને ઉસ દરિન્દે કો એક ઝોરદાર ઝર્બ લગાઈ ઔર બચ્ચે કો છુડા લિયા, ફિર ગૈબ સે આવાઝ આઈ : "ઐ નેક બખ્ત ! અપને બચ્ચે કો સલામતી કે સાથ લે જા ! હમ ને લુકમે કે બદલે તુઝે લુકમા અતા કર દિયા." (યા'ની તુને ગરીબ કો ખાને કા લુકમા ખિલાયા તો અલ્લાહ ૐ ને તેરે બચ્ચે કો દરિન્દે કા લુકમા બનને સે બચા લિયા). (رَوُضُ الرَّناجِينَ ص ٢٧٤)

અલ્લાહ કે કે ઉન ૫૨ રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ મગ્ફિરત હો. إمِين بجاءِ النَّبِيّ الْأَمِين صَلَّى الله تعالى عليه والهو وسلَّم

> રહે હક મેં સભી દૌલત લુટા દૂં ખુદા ! ઐસા મુઝે જઝબા અતા હો

> > (વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 91)

ફરમાલે મુશ્વફા غَنْ الشُتَالَ مَيْهِ : मुઝ પરદુર્દે પાક કી કસરત કરો બેશક ઘેદ તુન્દારે લિચે તદારત હૈ. (અળ્ યા' લા)

શૈતાન કા ગુલામ કૌન ?

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! જિસે માલે દુન્યા મિલને કે સાથ સાથ રાહે ખુદા المعلقة મેં ખર્ચ કરને કા જઝબા ભી મિલ ગયા વોહ તો સઆદત મન્દ ઠહરા લેકિન જો ગફ્લત મેં ડાલને વાલી દુન્યવી આસાઇશોં મેં મુન્હમિક રહા ઔર નફ્સાની ખ્વાહિશાત કી પૈરવી કી, ઉસ ને ગોયા શૈતાન કી ગુલામી ઇખ્તિયાર કી જૈસા કે હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સય્યદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી المعلقة એહયાઉલ ઉલૂમ મેં નક્લ કરતે હૈં: જબ સબ સે પહલે દિરહમ વ દીનાર તય્યાર હુએ તો શૈતાન ને ઉન કો ઉઠા કર અપની પેશાની પર રખા ફિર ઉન કો ચૂમા ઔર બોલા: જિસ ને તુમ સે મહબ્બત કી હકીકત મેં વોહ મેરા ગુલામ હૈ. (૧٨٨૦૦૦૦૦૦)

......વોહ ઝલીલો ખ્વાર હો

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! હમારે બુઝુગિન દીન وإنظائه وتعلق المائع હુન્યવી માલો દૌલત ઔર ઇસ કી ફિક્ક સે આઝાદ ઔર તવક્કુલ વ કનાઅત કી દૌલત સે માલામાલ થે, દુન્યવી મુસ્તક્બિલ સે બઢ કર ઉખરવી મુસ્તક્બિલ કી ફિક્ક મેં મગ્ન રહને વાલે સઆદત મન્દ થે, વોહ ઇસ હકીકત સે અચ્છી તરહ વાકિફ થે કે દૌલત કી મહબ્બત બાઇસે રુસ્વાઈ વ ઝિલ્લત હૈ, જૈસા કે મશહૂર વ મકબૂલ વલિય્યુલ્લાહ હઝરતે સ્યયિદુના શૈખ શિબલી المينية કા ઇશિદ હકીકત બુન્યાદ હૈ: જિસ ને દૌલતે દુન્યા કે સાથ પ્યાર કિયા વોહ ઝલીલો ખ્વાર હુવા.

(رَوُضُ الرَّياحِينص١٣٩ دارالكتب العلمية بيروت)

મેરા દિલ પાક હો સરકાર દુન્યા કી **મહબ્બત** સે મુઝે હો જાએ નફરત કાશ ! આકા માલો દૌલત સે

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 133)

ફરમાહે મુશ્વફા تَصَنَّ الله تعالَّ عليه والهِ وسلَّم સુરા હો મુજ પર દુરદ પહો કે તુમ્હારા દુરદ મુજ તક પહોંચતા હૈ. (ત-બરાહી)

મહબ્બતે માલો દૌલત કી તબાહ કારિયાં

માલ કી દીની વ દુન્થવી આફ્રાત

કરમાહિ મુશ્લકા تَصَانَسُتَالَ અيدَ મુશ્લક મારે કરમ હો મુજ પર દરમ મર્તાબા દુરેદે પાક પહા અલ્લાહ કંમોન્યું ઉસ પર સ્ત્રો રહમતેં હાજિલ ફરમાતા હૈ (ત-બરાહી) ફ્રે

દીની આફ્રાત

માલો દૌલત કી કસરત ઇન્સાન કો ગુનાહોં પર ઉભારતી ઔર પહલે મુબાહ (યા'ની જાઇઝ) લઝુઝાત કી તરફ લે જાતી હૈ હત્તાકે વોહ ઉન કા ઇસ કદર આદી હો જાતા હૈ કે ઉસ કે લિયે ઉન્હેં છોડના ઇન્તિહાઈ મુશ્કિલ હો જાતા હૈ યહાં તક કે અગર વોહ હલાલ કમાઈ કે ઝરીએ ઉન્હેં હાસિલ ન કર સકે તો બસા અવકાત હરામ **કામ** કરને લગતા હૈ, ક્યુંકે જિસ કે પાસ માલ કસરત સે હો, ઉસે લોગોં સે મેલજોલ ઔર તઅલ્લુકાત બઢાને કી ભી ઝિયાદા ઝરૂરત હોતી હૈ ઔર જો ઇસ ચીઝ મેં મુબ્તલા હો જાએ વોહ ઉમમન લોગોં સે મુના-ફકત સે પેશ આએગા ઔર ઉન્હેં રાઝી યા નારાઝ કરને કે મુઆ-મલે મેં અલ્લાહ مُؤَوَّحِلُ કી ના ફરમાની કા મુર-તકિબ હોગા તો ઇસ કે નતીજે મેં વોહ **અદાવત, કીના, હસદ, રિયાકારી, તકબ્બર.** ઝૂટ, ગીબત, ચુગલી વગૈરા કા બાઇસ બનને વાલે દીગર કઈ બડે બડે ગુનાહોં મેં મુબ્તલા હો જાએગા.

દુલ્થવી આફ્રાત

માલદારોં કો લાહિક હોને વાલી દુન્યવી આફાત મેં ખૌફ વ ગમ, પરેશાની, મસાઇબ કા સામના, અમારત (યા'ની માલદારી) બર કરાર રખને કે લિયે હર દમ માલ કમાના ઔર ઉસ કી હિફાઝત કરના વગૈરા દીગર કઈ આફાત શામિલ હૈં. જ્યાં તે વાદ લોગોં મેં સે કર્જ્સ તરીન શખ્સ હૈ. (તઐાબ વ તરહીબ)

માલ કા ગુલામ હલાક હો

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! કાશ હમ પર અલ્લાહ કર્યો કી ખુસૂસી રહમત કા નુઝૂલ હો કે હમ દૌલતે દુન્યા સે પ્યાર કરને ઔર ઇસી સોચ બિચાર મેં ગુમ રહને કે બજાએ ઉખરવી સઆદતોં કી તરફ ધ્યાન દેને વાલે બન જાએં ઔર યેહ ઇસ્તિગાસા (યા'ની ફરિયાદ) હમારે હક મેં દ-ર-જએ કબલિય્યત કા શરફ પા લે:

કલીલ રોઝી પે દો કનાઅત ફુઝૂલ ગોઈ સે દે દો નફરત દુરૂદ પઢને કી બસ હો આદત નિબય્યે રહમત, શફીએ ઉમ્મત

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 106)

صَلُّواْعَكَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محمَّد

ફરમાં હે મુશ્લફા ڪَئَاشَتَالْ عَيْدِ (જેસ શખ્સ કી તાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ કેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુર્શદે પાક ત પહે. (હાકિમ)

અગર આપ સુધરના ચાહતે હૈં તો.....

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! આપ સે મ-દની ઇલ્તિજા હૈ કે દા'વતે ઇસ્લામી કા મ-દની માહોલ અપના લીજિયે કે યેહ માહોલ **ખઝાનોં કા અમ્બાર** ઇક્ક્રે કરને કે બજાએ અ-બદી સઆદતોં કા હકદાર બનને કા ઝેહન દેતા હૈ, લિહાઝા અગર **આપ સુધરના ચાહતે હૈં** તો ^ક દિલ સે દુન્યા કી બે જા મહબ્બત નિકાલને, રિઝાએ ઇલાહી હાસિલ કરને કી તડપ કલ્બ મેં ડાલને, સીના સુન્નતે મુસ્તફા કું કા મદીના બનાને, માલો દૌલત કો સહીહ મસરફ صَلَّى الله تعالى عليه واله وسلَّم (યા'ની ખર્ચ કી દુરુસ્ત જગહ) મેં ઇસ્તિ'માલ કરને કા ઇલ્મ પાને ઔર દિલ કો ફિક્રે આખિરત કી આમાજ ગાહ બનાને કે લિયે તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઇસ્લામી કે **મ-દની માહોલ** સે હર દમ વાબસ્તા રહિયે, **મ-દની ઇન્આમાત** કે મુતાબિક ઝિન્દગી ગુઝારિયે ઔર **સુન્નતોં** કી તરબિય્યત કે **મ-દની** કાફિલોં કે મુસાફિર બનતે રહિયે, કુંકુતાં હોંદા છો દોનો જહાં મેં બેડા પાર હોગા. આપ કી તરગીબ વ તહરીસ કે લિયે એક **મ-દની બહાર** પેશ કી જાતી હૈ ચુનાન્ચે

વીડિયો સેન્ટર ખત્મ કર દિયા

લાંઢી (બાબુલ મદીના, કરાચી) કે મુકીમ ઇસ્લામી ભાઈ કે બયાન કા ખુલાસા હૈ : હમારે અલાકે મેં એક મુબલ્લિગે દા'વતે ઇસ્લામી **નેકી કી દા'વત** કો આમ કરને કે અઝીમ જઝબે કે તહ્ત બડી મુસ્તકિલ મિઝાજી સે ચૌક દર્સ દિયા કરતે થે. એક મર્તબા ઉસ ચૌક દર્સ મેં એક વીડિયો સેન્ટર વાલે કો ભી શિર્કત કી સઆદત હાસિલ હો ગઈ. જબ મુબલ્લિગે દા'વતે ઇસ્લામી ને ફેઝાને સુન્નત કા દર્સ શુરૂઅ

** કરમાંદ્રે મુશ્વકા غَنْرَاشُتَانُ عَبِهِ وَالْمِيَّةِ કરમાંદ્રે મુશ્વકા કે ઓ ભારદુરદે પાક પહા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુતાહ મુઆફ હોંગે. (કજીલ ઉમાલ)

માલે દુન્યા હૈ દોનોં જહાં મેં વબાલ, આપ દૌલત કી કસરત કા છોડેં ખયાલ કબ્ર મેં કામ આએગા હરગિઝ ન માલ, હશર મેં ઝર્રે ઝર્રે કા હોગા સુવાલ

> صَلُواعَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تعالى على محتَّد માલ જમ્અ કરતે ત કરતે કી સૂરતે

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો! માલ જમ્અ કરને ન કરને કી સૂરતોં કે મુ-તઅલ્લિક બારગાહે ર-ઝિવય્યત મેં હોને વાલે "સુવાલ વ જવાબ" કે મુખ્તલિફ ઇક્તિબાસાત પેશ કરતા હૂં, هماله આપ કી મા'લૂમાત મેં બેહદ ઇઝાફા હોગા : સુવાલ : એક શખ્સ જો અહલો ઇયાલ (યા'ની બાલ બચ્ચે) રખતા હૈ અપની માહાના યા સાલાના આમદની સે બિલા ઇફરાત વ તફરીત (યા'ની બિગૈર કમી વ ઝિયાદતી કે) અપને બાલ બચ્ચોં પર ખર્ચ કર કે બકાયા ખુદા કી રાહ મેં દેતા હૈ આઇન્દા કો અહલો ઇયાલ કે વાસિતે કુછ નહીં

જ્જાના નુશ્લકા ڪَٺاشتنان عيد الهدسئي કરમાત્રે મુશ્લકા : ڪَٺاشتنان عيد الهدسئي કરમાત્રે મુશ્લકા عُزوَجل તુમ પર રહમત ભેજેગા. (ઇળ્ને અદી)

રખતા, દૂસરા અપની આમદની સે બચ્ચોં પર એક હિસ્સા ખર્ચ કર કે દૂસરા હિસ્સા ખૈરાત કરતા ઔર તીસરા હિસ્સા આઇન્દા ઉન કી ઝરૂરતોં મેં કામ આને કી ગરઝ સે રખ છોડને કો અચ્છા જાનતા હૈ, ઇન દોનોં² મેં અફઝલ કૌન હૈ ?

અલ જવાબ: હુસ્ને નિય્યત (યા'ની અચ્છી નિય્યત) સે દોનોં² સૂરતેં મહમૂદ (બહુત ખૂબ) હૈં, ઔર બ ઇપ્તિલાફે અહવાલ (યા'ની હાલાત મુખ્તલિફ હોને કી વજહ સે) હર એક (કભી) અફઝલ, કભી વાજિબ, વ લિહાઝા ઇસ બારે મેં અહાદીસ ભી મુખ્તલિફ આઈ ઔર સ-લફે સાલેહ (યા'ની બુઝુગિન દીન) કા અમલ ભી મુખ્તલિફ રહા. સ-લફે સાલેહ (યા'ની બુઝુગિન દીન) કા અમલ ભી મુખ્તલિફ રહા. કોંલે મૂજઝ વ જામેઅ (યા'ની મુખ્તસર વ જામેઅ કોલ) એક મેં કહતા હૂં) ઇસ મેં કોલે મૂજઝ વ જામેઅ (યા'ની મુખ્તસર વ જામેઅ કોલ) એક પહેહ હૈ કે આદમી દો² કિસ્મ (કે) હૈં: (1) મુન્ફરિદ કે તન્હા હો ઔર (2) મુઈલ કે ઇયાલ (યા'ની બાલ બચ્ચે વગૈરા) રખતા હો, સુવાલ અગર્ચે મુઈલ સે મુ-તઅલ્લિક હૈ મગર હર મુઈલ અપને હક્કે નફસ (યા'ની ખુદ અપને બારે) મેં મુન્ફરિદ ઔર ઉસ પર અપને નફસ (યા'ની અપની ઝાત) કે લિહાઝ સે વોહી અહકામ હૈં જો મુન્ફરિદ પર હૈં લિહાઝા દો² નોં કે અહકામ સે બહ્સ દરકાર.

ર્વા એ અહલે ઇન્કિતાઅ વ તબત્તુલ ઇલલ્લાહ અસ્હાબે તજરીદ વ તફરીદ (યા'ની ઐસે લોગ જિન્હોં ને અલ્લાહ ૐ કી ખાતિર દુન્યા સે કનારા કશી ઇખ્તિયાર કર લી હો ઔર ઉન પર અહલો ઇયાલ કી ઝિમ્મેદારી ન હો યા ઉન કે અહલો ઇયાલ હી ન હોં) જિન્હોં ને અપને રબ સે કુછ (માલ) ન રખને કા અહ્દ બાંધા (વા'દા કિયા) ઉન પર અપને અહ્દ કે સબબ તર્કે ઇદિખાર (યા'ની માલ જમ્અ ન કરના)

જ્ઞુગાહી સુરતજ્ઞા غني الشنان سيد الإدبية કુર આ વહેતા તુલ્હારા સુજ પર કસરત સે દુર દે પાક પહેં બેશક તુલ્હારા સુજ દુર દે પાક પહેંતા તુલ્હારે ગુતાહોં કે લિચે મગફિરત હૈ. (જામેને સગીર)

લાઝિમ હોતા હૈ અગર કુછ બચા રખેં તો નક્ઝે અહ્દ (યા'ની વા'દા ખિલાફી) હૈ ઔર બા'દે અહ્દ ફિર જમ્અ કરના ઝરૂર ઝો'ફે યકીન સે નાશી (યા'ની યકીન કી કમઝોરી કી વજહ સે હૈ) યા ઉસ કા મૂહિમ (યા'ની વહમ મેં ડાલને વાલા) હોગા, ઐસે (હઝરાત) અગર કુછ ભી ઝખીરા કરેં મુસ્તહિકે ઇકાબ (યા'ની સઝા કે હકદાર) હોં.

♠2﴾ ફક્ર વ તવક્કુલ ઝાહિર કર કે સ-દકાત લેને વાલા અગર યેહ હાલત મુસ્તિમિર (યા'ની બર કરાર) રખના ચાહે તો ઉન સ-દકાત મેં સે કુછ જમ્અ કર રખના ઉસે ના જાઇઝ હોગા કે યેહ ધોકા હોગા ઔર અબ જો સ-દકા લેગા હરામ વ ખબીસ હોગા.

€3 જિસે અપની હાલત મા'લૂમ હો કે હાજત સે ઝાઇદ જો કુછ બચા કર રખતા હૈ નફ્સ ઉસે તુગ્યાન વ ઇસ્યાન (યા'ની સરકશી વ ના ફરમાની) પર હામિલ હોતા (યા'ની ઉભારતા), યા કિસી મા'સિયત (યા'ની ના ફરમાની) કી આદત પડી હૈ ઉસ મેં ખર્ચ કરતા હૈ તો ઉસ પર મા'સિયત સે બચના ફર્ઝ હૈ ઔર જબ ઉસ કા યેહી તરીકા મુઅય્યન (યા'ની મુકર્રર) હો કે બાકી માલ અપને પાસ ન રખે તો ઇસ હાલત મેં ઉસ પર હાજત સે ઝાઇદ સબ આમદની કો મસારિફે ખૈર (યા'ની ભલાઈ કે કામોં) મેં સર્ફ કર દેના લાઝિમ હોગા.

﴿4﴾ જો ઐસા બે સબ્રા હો કે અગર ઉસે ફાકા પહોંચે તો المَانِية રબ المُخَانِة કી શિકાયત કરને લગે અગર્ચે સિર્ફ દિલ મેં, ન ઝબાન સે, યા તુરુકે ના જાઇઝા (યા'ની ના જાઇઝ તરીકોં) મિસ્લે સરિકા (યા'ની ચોરી) યા ભીક વગૈરા કા મુર-તિકબ હો, ઉસ પર લાઝિમ હૈ કે હાજત કે કદર જમ્અ રખે, અગર પેશાવર હૈ કે રોઝ કા રોઝ ખાતા હૈ, તો એક દિન કા, ઔર મુલાઝિમ હૈ કે માહવાર મિલતા હૈ યા કરમાં મુશ્લકા માં અવ્યાહ મેં મેડાલ કરે : જો મુજ પર એક દુરદ શરીફ પઢતા હૈ અલ્લાહ મેં કરે ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજ લિખતા હૈ ઔર કીરાત ઉદુદ પહાડ જિતના હૈ. (અબ્દુર્રજ્ઝાક)

મકાનો દુકાનો કે કિરાએ પર બસર હૈ કે (કિરાયા) મહીના પીછે આતા હૈ, તો એક મહીને કા ઔર ઝમીનદાર હૈ કે ફસ્લ (છ માહ) યા સાલ પર પાતા હૈ તો છ મહીને યા સાલ ભર કા ઔર અસ્લ ઝરીઅએ મઆશ મ–સલન આલાતે હિરફત (યા'ની કામ કે ઔઝાર) યા દુકાન મકાન દેહાત બ કદરે કિફાયત કા બાકી રખના તો મુત્લકન ઉસ પર લાઝિમ હૈ. √5﴾ જો આલિમે દીન **મુક્તિયે શર-અ** યા **મુદાફેએ બિદ્અ** (બદ મઝહબિય્યત કો રોકને વાલા) હો ઔર બૈતુલ માલ સે રિઝુક નહીં પાતા, જૈસા (કે અબ) યહાં હૈ, ઔર વહાં ઉસ કા ગૈર (યા'ની કોઈ દુસરા) ઇન મનાસિબે દીનિયા (યા'ની દીની મન્સબોં) પર કિયામ ન કર સકે કે ઇફ્તા (ફતવા દેને) યા દફએ બિદઆત મેં અપને અવકાત કા સર્ફ કરના ઉસ પર **કર્ઝે એન** હો ઔર વોહ માલ વ જાએદાદ રખતા હૈ જિસ કે બાઇસ ઉસે ગના (માલી તૌર પર મઝબૂતી) ઔર ઇન ફરાઇઝે દીનિયા કે લિયે ફારિગુલ બાલી હૈ (યા'ની રોઝગાર વગૈરા સે બે ફિક્રી હૈ) કે અગર (સારા હી માલ) ખર્ચ કર દે મોહતાજે કસ્બ (યા'ની કામ કાજ કરને કા મોહતાજ) હો ઔર ઇન ઉમૃર (યા'ની ઇન દીની ફરીઝોં કી અદાએગી) મેં ખલલ પડે, ઉસ પર ભી અસ્લ ઝરીએ કા ઇબ્કા (યા'ની બાકી રખના) ઔર આમદની કા બ કદરે મઝકુર જમ્અ રખના વાજિબ હૈ.

ર્જા અગર વહાં ઔર ભી આલિમ યેહ કામ કર સકતે હોં તો ઇબ્કા વ જમ્એ મઝકૂર (હસ્બે ઝરૂરત માલ જમ્અ કરના ઔર માલ કે ઝરાએઅ બાકી રખના) અગર્ચે વાજિબ નહીં મગર અહમ વ મુઅક્કદ (સખ્ત તાકીદ કિયા હુવા) બેશક હૈ કે ઇલ્મે દીન વ હિમાયતે દીન કે લિયે ફરાગ બાલ (યા'ની ખુશહાલી), કસ્બે માલ (યા'ની માલ કમાને) મેં ઇશ્તિગાલ (યા'ની મશ્ગૂલ હોને) સે લાખોં દ-રજે અફ્ઝલ હૈ મઅ ફરમાહો મુશ્લફા تَصَانَاتُتَانَّاصِيهِ (જિસ તે કિતાબ મેં મુજ પર દુર્શ્દે પાક લિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા ફિરિશ્તે ઉસ કે લિયે ઈસ્તિગ્ફાર કરતે રહેંગે. (ત-બરાની)

હાઝા (યા'ની ઇસી કે સાથ) એક સે દો² ઔર સે દો² સે ચાર ભલે હોતે હૈં, એક (આલિમ) કી નઝર કભી ખતા કરે તો દૂસરે (ઉ-લમા) ઉસે સવાબ (યા'ની સહીહ બાત) કી તરફ ફ્રેર દેંગે, એક (આલિમ) કો મરઝ વગૈરા કે બાઇસ કુછ ઉઝ્ર પેશ આએ તો જબ ઔર (ઉ-લમા) મૌજૂદ હૈં કામ બન્દ ન રહેગા લિહાઝા તઅદુદે ઉ-લમાએ દીન (ઉ-લમાએ દીન કી કસરત) કી તરફ ઝરૂર હાજત હૈ.

ર્જા આલિમ નહીં મગર ત-લબે ઇલ્મે દીન મેં મશ્ગૂલ હૈ ઔર કસ્બ મેં ઇશ્તિગાલ (માલ કમાને મેં મશ્ગૂલ હોના) ઉસ (યા'ની ઇલ્મે દીન કી તલબ) સે માનેઅ (યા'ની રોકને વાલા) હોગા તો ઇસ પર ભી ઉસી તરહ ઇબ્કા વ જમ્અ મસ્તૂર આક્દ વ અહમ હૈ. (યા'ની ઉસ કે લિયે ભી હસ્બે ઝરૂરત માલ જમ્અ કરના ઔર માલ કે ઝરાએઅ કો બાકી રખના બહુત અહમ વ ઝરૂરી હૈ)

﴿8﴾ તીન સૂરતોં મેં જમ્અ મન્અ હુઈ, દો મેં વાજિબ, દો મેં મુઅક્કદ (યા'ની તાકીદી ઔર) જો ઇન આઠ (કિસ્મોં) સે ખારિજ હો, વોહ અપની હાલત પર નઝર કરે અગર જમ્અ ન રખને મેં ઉસ કા કલ્બ પરેશાન હો, તવજજોહ બ ઇબાદત વ ઝિક્રે ઇલાહી મેં ખલલ પડે તો બ મા'નિયે મઝકૂર બ કદરે હાજત જમ્અ રખના હી અફઝલ હૈ ઔર અક્સર લોગ ઇસી કિસ્મ કે હૈં.

♦9 અગર જમ્અ રખને મેં ઉસ કા દિલ મુ-તફર્રિક (યા'ની મુન્તિશર) ઔર માલ કે હિફ્ઝ (યા'ની હિફાઝત) યા ઉસ કી તરફ મૈલાન (ઝુકાવ) સે મુ-તઅલ્લિક હો તો જમ્અ ન રખના હી અફઝલ હૈ કે અસ્લ મક્સૂદ ઝિકે ઇલાહી કે લિયે ફરાગ બાલ (ફારિગ હોના) હૈ જો ઉસ મેં મુખિલ (ખલલ ડાલને વાલા) હો વોહી મમ્નૂઅ હૈ.

€10﴾ જો અસ્હાબ નુફૂસે **મુત્મઇન્નહ** (યા'ની અહલે ઇત્મીનાન) હોં,

** કરમાહે મુશ્વક્રા تَــنُاشُتَىانَعَيه الهِ اللهِ અહાક કરમાહે મુશ્વક્રા માત્ર પહા અલાહ કે કેમાં કે માત્ર દુર (મુસ્લિમ) કેન્સ રફમતે ભેજતા હૈ.

(કે) ન અ-દમે માલ (માલ ન હોને) સે ઉન કા દિલ પરેશાન (હો) ન વુજૂદે માલ (યા'ની માલ હોને) સે ઉન કી નઝર (પરેશાન હો), વોહ મુખ્તાર હૈં (યા'ની બા ઇખ્તિયાર હૈં કે ચાહેં તો બકિય્યા માલ સ-દકા વ ખૈરાત કર દેં યા અપને પાસ હી રખેં).

﴿11﴾ હાજત સે ઝિયાદા કા મસારિફે ખૈર (યા'ની અચ્છી જગહોં) મેં સર્ફ (ખર્ચ) કર દેના ઔર જમ્અ ન રખના સૂરતે સિવુમ મેં તો વાજિબ થા બાકી જુમ્લા સુવર (યા'ની દીગર તમામ સૂરતોં) મેં ઝરૂર મતલૂબ (યા'ની પસન્દીદા), ઔર જોડ કર (યા'ની જમ્અ) રખના ઉસ કે હક મેં ના પસન્દ વ મા'યૂબ કે મુન્ફરિદ કો ઇસ કા જોડના તૂલે અમલ (યા'ની લમ્બી ઉમ્મીદ) યા હુબ્બે દુન્યા (યા'ની દુન્યા કી મહબ્બત) હી સે નાશી (યા'ની પૈદા) હોગા. (મતલબ યેહ કે માલ જમ્અ કરના લમ્બી ઉમ્મીદ યા દુન્યા સે મહબ્બત હી કી વજહ સે હોગા ઔર યેહ દોનોં સૂરતેં અચ્છી નહીં હૈં)

દુન્યા કા મુસાફિર

ફરમાને મુસ્તફા مَثَّ مَثَّ الله تعالَّ عليه والهوسلَّم હૈ : "દુન્યા મેં યૂં રહ ગોયા તૂ મુસાફિર બલ્કે રાહ ચલતા હૈ ઔર અપને આપ કો કબ્ર મેં સમઝ કે સુબ્હ કરે તો દિલ મેં યેહ ખયાલ ન લા કે શામ હોગી ઔર શામ હો તો યેહ ન સમઝ કે સુબ્હ હોગી."

> (سُنَنِ تِرمِذى ج ٤ ص١٤٩ حديث ٢٣٤٠ دارالفكربيروت) عنو عنو عنو ٢٣٤٠ عديث ٢٣٤٥ عنون المنافق والمنافق المنافق ال

સુલ્તાને મદીના مَنَّ الشَّتَعَالُ عَلَيه وَاللهِ وَسَلَّم ને એક મૌકઅ પર ઇર્શાદ ફરમાયા : يَا أَيُّهَا النَّـاسُ أَمَا تَسْتَحُيُونَ એ લોગો ! ક્યા તુમ્હેં શર્મ નહીં આતી ? હાઝિરીન ને અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ !** કિસ બાત સે ? ફરમાયા : જમ્અ કરતે હો જો ન ખાઓગે ઔર ઇમારત બનાતે હો તો જિસ મેં ન રહોગે જ્જાના મુશ્વકા بَعْنَ اللهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ وَالْهِ وَاللهِ عَلَيْهِ وَاللَّهِ عَلَيْهِ وَاللَّهِ عَلَيْهِ કરમાત્રે મુશ્વકા بَعْنَ الله تعالَىٰ عَلَيْهِ وَاللَّهِ عَلَيْهِ وَاللَّهِ عَلَيْهِ وَاللَّهِ عَلَيْهِ وَاللّ કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ત-બરાતી)

ઔર વોહ આરઝૂએં બાંધતે હો જિન તક ન પહોંચોગે ઇસ સે શરમાતે નહીં. (ٱلْهُعُجَمُ الْكبير لِلطَّبَراني ج ٢٥ ص ١٧٢ حديث ٤٢١ داراحياء التراث العربي بيروت)

જબ કોઇ લુકમા લેતા હૂં.....

હઝરતે સય્યિદુના ઉસામા બિન ઝૈદ المناسبة ને એક મહીને કે વા'દે પર એક કનીઝ સો દીનાર કો ખરીદી, રસૂલુલ્લાહ ત્રે પર એક કનીઝ સો દીનાર કો ખરીદી, રસૂલુલ્લાહ ત્રે ને ફરમાયા : ક્યા ઉસામા સે તઅજજુબ નહીં કરતે જિસ ને એક મહીને કે વા'દે પર (કનીઝ) ખરીદી, બેશક ઉસામા કી ઉમ્મીદ લમ્બી હૈ, કસમ ઉસ કી જિસ કે હાથ મેં મેરી જાન હૈ! મેં તો જબ આંખ ખોલતા હૂં યેહ ગુમાન હોતા હૈ કે પલક ઝપકને સે પહલે મૌત આ જાએગી ઔર જબ પિયાલા મુંહ તક લે જાતા હૂં કભી યેહ ગુમાન નહીં કરતા કે ઇસ કે રખને તક ઝિન્દા રહૂંગા ઔર જબ કોઈ લુકમા લેતા હૂં ગુમાન હોતા હૈ કે ઇસે હલ્ક સે ઉતારને ન પાઊંગા કે મૌત ઉસે ગલે મેં રોક દેગી, કસમ ઉસ કી જિસ કે હાથ મેં મેરી જાન હૈ બેશક જિસ બાત કા તુમ્હેં વા'દા દિયા જાતા હૈ ઝરૂર આને વાલી હૈ તુમ થકા ન સકોગે.

(اَلتَّرغِيب وَالتَّرهِيب ج ٤ ص ١٠٨ حديث ١٢٧٥ دارالفكربيروت)

યેહ સબ (તો) મુન્ફરિદ કા બયાન (હૈ) રહા ઇયાલ દાર (તો) ઝાહિર હૈ કે વોહ અપને નફ્સ કે હક મેં "મુન્ફરિદ" હૈ, તો ખુદ અપની ઝાત કે લિયે ઉસે ઉન્હીં અહકામ કા લિહાઝ ચાહિયે ઔર ઇયાલ કી નઝર સે ઉસ કી સૂરતેં ઔર હૈં ઉન કા બયાન કરેં.

€12∌ ઇયાલ કી કફાલત શર-અ ને ઇસ પર ફર્ઝ કી, વોહ ઉન કો

તવક્કુલ વ તબત્તુલ (દુન્યા સે કનારા કશી) વ સબ્ર અલલ ફાકા (યા'ની ભૂક ઔર પ્યાસ સે સબ્ર) પર મજબૂર નહીં કર સકતા, અપની જાન કો જિતના ચાહે કુસે (યા'ની આઝમાઇશ મેં ડાલે) મગર ઉન (યા'ની બાલ બચ્ચોં) કો ખાલી છોડના ઇસ પર હરામ હૈ.

﴿13﴾ વોહ જિસ કી ઇયાલ મેં સૂરતે ચહારુમ કી તરહ બે સબ્રા હો ઔર બેશક બહુત અવામ ઐસે નિકલેંગે તો ઇસ કે લિહાઝ સે તો ઉસ પર દૌહરા વુજૂબ હોગા કે કદરે હાજત જમ્અ રખે.

્14 કાં જિસ કી સબ ઇયાલ (યા'ની બાલ બચ્ચે) સાબિર વ મુ-તવક્કિલ હોં ઉસે રવા (જાઇઝ) હોગા કે સબ (માલ) રાહે ખુદા મેં ખર્ચ કર દે. (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 10, સ. 311 તા 327, મુખ્ત-સરન)

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! બયાન કો ઇખ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્એ બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત بابعرسلم કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ: "જિસ ને મેરી સુન્નત સે મહબ્બત કી ઉસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી ઔર જિસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા."

(إبنِ عَساكِر ج٩ ص٣٤٣دارالفكربيروت)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના صُلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محتَّى ફરમાહે મુશ્વફાર્તા એના કે દિત મેરી શફાઅત મિલેગી. (મજમઉજ્જવાઇદ)

"અંગૂઠી કે અહમ અહકામ" કે સત્તરહ હુરૂફ કી નિસ્બત સે અંગૂઠી કે 17 મ-દની ફૂલ

⊕ મર્દ કો સોને કી અંગૂઠી પહનના હરામ હૈ. સુલ્તાને દો² જહાન, રહમતે આ-લમિયાન مَثَّىالله تعالى عليه والهوسلَّم ને સોને કી અંગઠી પહનને સે મન્અ ફરમાયા. (૦٨٦٣ ڪديث ٦٧٣) 🕸 (ના બાલિગ) લડકે કો સોને કા ઝેવર પહનાના **હરામ** હૈ ઔર જિસ ને પહનાયા વોહ ગુનહગાર હોગા. (١٩٨٥ ممارورَدُّالُمُحتارة المُحتارة الممارة المُحتارة المُحتارة المُحتارة المُحتارة المُحتارة الم 🐞 મર્દ કે લિયે વોહી અંગુઠી જાઇઝ હૈ જો મર્દો કી અંગુઠી કી તરહ હો યા'ની એક નગીને કી હો ઔર અગર ઉસ મેં (એક સે ઝિયાદા યા) કઈ નગીને હોં તો અગર્ચે વોહ ચાંદી હી કી હો, મર્દ કે લિયે ના જાઇઝ હૈ. (١٩٥٥) કે છેસી તરહ મર્દો કે લિયે એક સે ઝિયાદા 🕸 (رَدُّالُمُحتَارِ ج٩ص٩٥). (જાઇઝ વાલી) અંગૂઠી પહનના યા (એક યા ઝિયાદા) છલ્લે પહનના ભી ના જાઇઝ હૈ કે યેહ (છલ્લા) અંગૂઠી નહીં. ઔરતેં છલ્લે પહન સકતી હૈં. (બહારે શરીઅત, હિસ્સા : 16, સ. 71) 🕸 ચાંદી કી એક અંગૃઠી એક નગ કી કે વઝૂન મેં સાઢે ચાર માશે (યા'ની ચાર ગ્રામ 374 મિલી ગ્રામ) સે કમ હો , પહનના જાઇઝ હૈ અગર્ચે બે હાજતે મોહર, (મગર) ઇસ કા તર્ક (યા'ની જિસ કો સ્ટેમ્પ કી ઝરૂરત ન હો ઉસ કા ન પહનના) અફઝલ હૈ ઔર મોહર કી ગરઝ સે ખાલી જવાઝ નહીં (યા'ની જિન કો અંગઠી સે સ્ટેમ્પ લગાની હો ઉન કે લિયે સિર્ફ જાઇઝ હી નહીં) બલ્કે **સુન્નત** હૈ, હાં **તકબ્બુર** યા ઝનાના પન કા સિંગાર (યા'ની લેડીઝ સ્ટાઇલ કી ટીપટૉપ) યા ઔર કોઈ ગ-૨ઝે મઝમૃમ (યા'ની કાબિલે જ્ઞાહિ મુશ્વદ્યા تَسْ الله પ્રાયમ કે યાસ કેરા જિક હુવા ઔર ઉસ તે મુઝ પર દુરૂ ક શરીફ ત પહા ઉસ તે જફા કી. (અબ્દુર્જ્ઝાક)

મઝમ્મત મતલબ વ મફાદ) નિય્યત મેં હો તો એક અંગઠી (હી) ક્યા ઇસ નિય્યત સે (તો) અચ્છે કપડે પહનને ભી જાઇઝ નહીં. (ફતાવા ૨-ઝવિય્યા, જિ. 22, સ. 141) 🚳 ઈંદેન મેં મર્દ કે લિયે ચાંદી કી જાઇઝ વાલી અંગુઠી પહનના મુસ્તહબ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 779, 780, બ તસર્રફ મક-ત-બતુલ મદીના બાબુલ મદીના કરાચી) 🕸 અંગૂઠી ઉન્હીં કે લિયે **સુન્નત** હૈ જિન કો મોહર કરને (યા'ની સ્ટેમ્પ STAMP લગાને) કી હાજત હોતી હૈ, જૈસે સુલ્તાન વ કાઝી ઔર ઉ-લમા જો ફતવે પર (અંગઠી સે) મોહર કરતે (યા'ની સ્ટેમ્પ લગાતે) હૈં. ઇન કે ઇલાવા દ્સરોં કે લિયે જિન કો મોહર કરને કી હાજત ન હો સુન્નત નહીં અલબત્તા પહનના જાઇઝ હૈ. (فتاؤی عالمگیری جه ص۳۳ه) 🕸 મર્દ કો ચાહિયે કે અંગૂઠી કા નગીના હથેલી કી તરફ રખે ઔર ઔરત નગીના હાથ કી પુશ્ત કી તરફ રખે. (٣٦٧ص ક الهداية ج ક ص ભાગ ચાંદી કા છલ્લા ખાસ લિબાસે ઝનાન (યા'ની ઔરતોં કા પહનાવા) હૈ મર્દી કો મકરૂહ. (યા'ની ના જાઇઝ વ ગુનાહ હૈ) (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 22, સ. 130) 🚳 ઔરત સોને ચાંદી કી જિતની ચાહે અંગૃઠિયાં ઔર છલ્લે પહન સકતી હૈ, ઇસ મેં વઝૂન ઔર નગીને કી તા'દાદ કી કોઈ કૈદ નહીં 🏶 લોહે કી અંગૂઠી પર ચાંદી કા ખૌલ ચઢા દિયા કે લોહા બિલકુલ ન દિખાઈ દેતા હો, ઉસ અંગૂઠી કે પહનને કી મુમા-ન-અત નહીં. (આલમગીરી, જિ. 5, સ. 335) 🏟 દોનોં મેં સે કિસી ભી એક હાથ મેં અંગૂઠી પહન સકતે હૈં ઔર સબ સે છોટી ઉંગલી મેં પહની જાએ. (٧٠ص١٦ ميارڅ ١٩٥٠) بارڅريت حصّه ١٦ص٠١) 🚳 મન્નત કા યા દમ કિયા હુવા ધાત (METAL) કા કડા ભી મર્દ કો પહનના ના જ્રુઆને મુસ્તકા شهره કરમાને મુસ્તકા ભૂલ ગયા વોદ જન્ન કરમાને મુસ્તકા شهُ تسان سيه داله وسلم કરમાને મુજ પરદુરદે પાક યહના ભૂલ ગયા વોદ જન્ન કા સસ્તા ભૂલ ગયા.

જાઇઝ વ ગુનાહ હૈ. **અ મદીનએ મુનવ્વરહ** અજમેર શરીફ કે છલ્લે ઔર સ્ટીલ કી અંગૂઠી ભી જાઇઝ નહીં. અજમેર શરીફ કે છલ્લે ઔર સ્ટીલ કી અંગૂઠી ભી જાઇઝ નહીં. એ બવાસીર વગેરા કે લિયે દમ કિયે હુએ ચાંદી કે છલ્લે ભી મર્દો કે લિયે જાઇઝ નહીં એ અગર આપ ને ધાત કા કડા યા ધાત કા છલ્લા, ના જાઇઝ અંગૂઠી, યા ધાત કી ઝન્જીર (CHAIN) પહની હૈ તો અભી અભી ઉતાર કર તૌબા કર લીજિયે.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "બહારે શરીઅત" હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ "સુન્નતેં ઔર આદાબ" હિદય્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

صَلُّواعَكَى الْحَبِيبِ! صلَّى اللهُ تعالى على محتَّد

હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

વેંઠ રિશાલા પઢ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઇજિતમાઆત, એ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગૈરા મેં **મક-ત-બતુલ મદીના** કે શાએઅ કર્દા રસાઇલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફલેટ તકસીમ કર કે સવાબ કમાઇયે, ગાહકોં કો બ નિય્યતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઇલ રખને કા મા'મૂલ બનાઇયે, અખ્બાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે ઝરીએ અપને મહલ્લે કે ઘર ઘર મેં માહાના કમ અઝ કમ એક અદદ સુન્નતોં ભરા રિસાલા યા મ-દની ફૂલોં કા પેમ્ફલેટ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઇયે.

ٱلْحَمَدُ بِنُورَتِ الْمُلَمِينَ وَالصَّارُةُ وَالشَّارُ عَنْ سَيِّهِ الْمُرْسَلِقِ لَا يُعَدُّ وَأَعَدُ وَالْمُوسِلَةِ فِي الْمُوسُولُةِ

सुन्नत डी जहारें

અપ્યાંપ્રદર્શો તબ્લીએ કુર્આનો સુન્તત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક ક્ષાલત ઉદ્યાગી કે મહકે મહકે મ-દની માહોલ મેં બ કસરત સુન્તતેં સીખી ઔર સિખાઈ જાતી હૈં, હર જુમા'રાત કો શાહેઆલમ દરવાઝા કે પાસ, મ-દની મકંઝ શાહી મસ્જિદ મેં ઇશા કી નમાઝ કે બા'દ હોને વાલે સુન્તતોં ભરે ઇજિતમાઅ મેં સારી રાત ગુઝારને કી મ-દની ઇલ્તિજા હૈ, આશિકાને રસૂલ કે મહ્તી ક્ષાફિલીં મેં સુન્તતોં કી તરબિય્યત કે લિયે સફર ઔર રોઝાના ફિંટે મફીના કે ઝરીએ મન્દની ઈચ્ચામાત કા રિસાલા પુર કર કે અપને યહાં કે ઝિમ્માદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે. અપના હૈંક કે અપને યહાં કે ઝિમ્માદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે. અપના હૈંક ઈસ કી બન્ર-ક્ત સે પાબન્ડ સુન્તત બનને, ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર ઈમાન કી હિફાઝત કે લિયે કુઢને કા ઝેહ્ન બનેગા. હર ઇસ્લામી ભાઈ અપના યેહ ઝેહ્ન બનાએ કે ''મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઇસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ'' અપના હંંક

અપની ઇસ્લાહ કે લિયે ~~થન્દની ઇન્લ્લામાત~~ પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઇસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે ~~મન્દની કાફિલોં~~ મેં સફર કરના હૈ*ં અન્યાના* હ_ં

મક-ત-બતુલ મદીના કી શાખેં

સૂરત : વલિયાભાઈ મસ્જિદ,ખ્વાજા દાના દરગાહ કે પાસ.9898615071

જામનગર : પાંચ હાટડી, 9327977293

મોડાસા ઃ સુકા બજાર,9725824820

ગાંધીધામ ઃ સપના નગર, મદીના મસ્જિદ કે પાસ,8141474279 ધોલકા ઃ તાજદારે મદીના મસ્જિદ કે સામને, ટાવર બાઝાર,9374915797

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામતે, તીન દરવાગા, અહમદઆદનાદ-1 ગુજરાત, ઇન્ડિયા Ph:91-79-25391168 E-mail:maktabahind@gmail.com, www.dawateislami.net

